

LEGE**pentru modificarea unor acte normative**

(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial:

- art. 2 lit. a); art. 3 (1) lit. a), b) c) și d) (ii) și (ii), (2) și (3); art. 5 (1), (2), (3), (4) și (5); art. 6 (1); art. 7, art. 9 și art. 10 din Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L151/1 din 21 mai 2014, nr. CELEX: 32014L0062, așa cum a fost modificat ultima dată prin Directiva (UE) 2024/2808 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare;

- art. 2 din Decizia Consiliului din 6 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JAI), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L329 din 14 decembrie 2001.

Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:

„Articolul 132⁶. Semne bănești

Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.

2. Articolul 236 va avea următorul cuprins:

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.

3. Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 236¹.** Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false

(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”

4. Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:

„**Articolul 236²**. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră

(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași fapte săvârșite:

a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .

Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.248-251), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 93 alineatul (2) se completează cu punctul 7¹) cu următorul cuprins:

„7¹) examinările tehnice ale semnelor bănești;”.

2. La articolul 138¹ alineatul (2) textul „art. 236,” se substituie cu textul „art. 236-236²,”.

3. Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:

„Secțiunea a 6¹-a

Examinarea tehnică a semnelor bănești

Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești

(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.

(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.

(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.

(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.

Articolul 141². Raportul de examinare tehnică a semnelor bănești

(1) Rezultatele examinării tehnice se consemnează într-un raport, care se anexează la materialele cauzei.

(2) Organul de urmărire penală, procurorul, organul de constatare sau instanța de judecată informează părțile că au dreptul să ia cunoștință de raportul, întocmind un proces-verbal în cazul exercitării acestui drept.

(3) În cazul în care raportul nu este complet sau concluziile acestuia sunt neclare ori insuficiente, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată dispune efectuarea unei expertize judiciare.

Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false centrului național de analiză desemnat

(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.

(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității administrării probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.

(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.

4. La articolul 160 alineatul (1) după textul „a constatării tehnico-științifice sau medico-legale,” se completează cu textul „examinării tehnice a semnelor bănești,”.

5. La articolul 273 alineatul (2) după textul „să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale,” se completează cu textul „să dispună examinarea tehnică a semnelor bănești,”.

Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1,

pct. 3, pct. 4 și pct. 5, care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană:

a) Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora;

b) Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (*consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei*) a fost elaborat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul a fost elaborat în temeiul angajamentelor asumate de Republica Moldova în calitate de stat candidat pentru aderare la Uniunea Europeană (*în continuare – UE*) privind transpunerea legislației europene relevante. Astfel, proiectul de lege va asigura realizarea:

➤ acțiunii nr. 7.2. din Capitolul X „Cooperare Juridică în Materie Penală” al Foii de parcurs privind „Statul de drept”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 275/2025;

➤ acțiunii nr. 125 din Capitolul 24 „Justiție, Libertate și Securitate” al Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.

Scopul proiectului rezidă în transpunerea următoarelor acte juridice ale Uniunii Europene în legislația națională:

➤ Directivei 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, și a Deciziei Consiliului din 06 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JAI);

➤ Decizia Consiliului din 6 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării.

De asemenea, prin Legea 307/2024 Republica Moldova a aderat la Convenția Internațională privind stoparea falsificării de monedă¹, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929.

Convenția, împreună cu Protocolul adițional stabilește cadrul juridic internațional pentru prevenirea, investigarea și sancționarea eficientă a infracțiunilor de falsificare a monedei. Prevederile Convenției de la Geneva au stat, în mare parte, la baza dezvoltării cadrului normativ al Uniunii Europene în acest domeniu. Astfel, Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede

¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146480&lang=ro

împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, și a Deciziei Consiliului din 06 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (în continuare Directiva 2014/62/UE), completează dispozițiile Convenției și facilitează aplicarea acestora la nivelul statelor membre.

În acest context, pentru asigurarea coerenței cadrului normativ național cu standardele internaționale și europene, se impune alinierea legislației penale a Republicii Moldova la prevederile Convenției de la Geneva și ale actelor Uniunii Europene, inclusiv prin incriminarea aceluiași fapte și stabilirea unor mecanisme eficiente de combatere a falsificării de monedă.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Proiectul de lege este elaborat în scopul consolidării cadrului normativ penal privind protecția circulației monetare și a încrederii publice în moneda națională și în alte mijloace legale de plată, inclusiv moneda Euro.

Fenomenul falsificării semnelor bănești și al utilizării ilegale a echipamentelor și tehnologiilor de producere a acestora prezintă un grad sporit de pericol social, afectând stabilitatea sistemului financiar și securitatea economică a statului.

În contextul dezvoltării tehnologiilor digitale și a accesului la echipamente performante de imprimare și reproducere, riscul fabricării de semne bănești false sau al utilizării frauduloase a elementelor de securitate a crescut considerabil. Cadrul normativ existent necesită clarificări conceptuale și ajustări pentru a răspunde noilor forme de criminalitate.

Legea penală în vigoare nu reglementează toate formele de manifestare a ilicitului pasibil să prejudicieze moneda ca mijloc legal de plată. În această privință, există o neconcordanță între prevederile legale naționale și cele înscrise în textul unor instrumente juridice internaționale (*i.e.* Convenția de la Geneva, Directiva 2014/62/UE). Actualmente, în acord cu legislația penală a Republicii Moldova, unele fapte sunt tratate ca pregătire la infracțiune, ceea ce, în mod nejustificat, subvaluează gradul de pericol social al celor comise. În rezultat, legea penală devine mai puțin eficace și disuasivă. De exemplu, actualmente, procurarea, transportarea, importul, transportul de semne bănești false în scopul punerii în circulație este apreciată drept pregătire la infracțiunea prevăzută la art. 236 din Codul penal. În același timp, atât Convenția de la Geneva, cât și Directiva 2014/62/UE prevăd expres aceste fapte în textul normei de incriminare ca și forme de exprimare a elementului material (faptei prejudiciabile), ci nu ca forme ale pregătirii unei infracțiuni.

Similar, păstrarea, procurarea, producerea de echipamente și materiale în scopul fabricării semnelor bănești false nu este prevăzută în legea penală ca și infracțiune tipică. Săvârșirea unor asemenea fapte, la moment, sunt apreciate ca și pregătire la infracțiunea prevăzută la art. 236 din Codul penal, dar nu ca și infracțiune consumată. Convenția de la Geneva, dar și standardul european cere ca asemenea fapte să fie

incriminate în cadrul unei norme aparte, ca și infracțiune tipică distinctă, dar nu ca pregătire la fabricarea semnelor bănești false.

În același timp, legea penală moldavă nu asigură o protecție eficientă a tuturor tipurilor de semne bănești. De exemplu, scapă de sub incidența legii penale fapta de fabricare sau punere în circulație a unor semne bănești care, deși sunt destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, nu au fost încă puse în circulație oficială. Această categorie a semnelor bănești însă, potrivit standardului european, se bucură de protecție.

De asemenea, lipsesc norme în Codul penal care să prevadă răspunderea pentru fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești autentice însă cu încălcarea regimului de emiter.

Prin urmare, proiectul de lege vizează atât înlăturarea unor viduri legislative, cât și consolidarea răspunderii penale pentru fapte ce atentează asupra încrederii în autenticitatea semnelor bănești.

De asemenea, standardele europene (Directiva 2014/62/UE și Decizia Consiliului 2001/887/JAI) impun instituirea unor reguli privind expertizarea (examinarea) tehnică a bancnotelor și a monedelor suspecte a fi false de către un centru național de analiză (în cazul bancnotelor) și de către un centru național de analiză a monedelor (în cazul monedelor), în scopul analizei, identificării și detectării falsurilor, inclusiv reguli de transmitere a rezultatelor analizelor către Europol. Prevederile Codului de procedură penală nu stabilesc reguli clare în acest sens, motiv pentru care se impune reglementarea corespunzătoare a acestor aspecte în legislația procesual penală.

În acest context, proiectul de lege are drept scop armonizarea cadrului normativ național cu standardele europene și internaționale, eliminarea lacunelor legislative și consolidarea mecanismelor de prevenire și combatere a infracțiunilor ce aduc atingere circulației monetare. În acest sens, proiectul propune extinderea sferei de incriminare a faptelor relevante, reglementarea distinctă a unor infracțiuni conexe, precum și instituirea unor norme procedurale clare privind expertizarea și cooperarea instituțională, inclusiv la nivel internațional.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul general al proiectului constă în consolidarea spațiului de libertate, securitate și justiție, în conformitate cu cele mai înalte standarde ale UE aferente Capitolului 24 din Programul Național de Aderare al Republicii Moldova la UE pentru perioada 2025-2029.

În acest sens, proiectul vizează următoarele finalități:

- alinierea cadrului normativ național în materie penală la standardele internaționale în domeniul combaterii falsificării de monede (Directiva 2014/62/UE, Decizia Consiliului 2001/887/JAI, Convenția de la Geneva);
- asigurarea unei protecții mai eficiente a semnelor bănești împotriva falsificării precum și în cazul fabricării sau punerii în circulație a semnelor bănești cu încălcarea

regimului de emitere, inclusiv împotriva unor acțiuni conexe falsificării;

- descurajarea activităților organizate de falsificare prin sancțiuni proporționale gravității faptelor;
- eliminarea unor lacune legislative, astfel încât făptuitorii să nu evite tragerea la răspundere penală;
- asigurarea unei cooperări eficiente între organele competente ale Republicii Moldova cu Europol sau alte autorități internaționale competente pentru prevenirea și combaterea falsificării de monedă prin schimb de informații, analiză tehnică și coordonarea investigațiilor.

În continuarea celor expuse, vor fi prezentate în mod detaliat modificările propuse în proiect:

Modificările propuse la Codul penal

(transpunerea Directivei 2014/62/ UE)

I. Reglementarea noțiunii de „semne bănești”

Codul penal este completat cu o noțiune nouă. Mai exact, se propune introducerea în Capitolul Părții Generale a Codului penal destinat definirii unor termeni, a unui nou articol – 132⁶ – care să cuprindă definiția noțiunii „semnelor bănești”, în înțelesul atât al normelor de la art. 236 din Codul penal, cât și al celor de la art.236¹ și 236² propuse a fi introduse în legea penală.

Primo – definiția semnelor bănești reflectă nu doar ipoteza semnelor bănești aflate în circulație oficială, ci și a celor care, deși sunt destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar nu au fost încă puse în circulație oficială. Cea din urmă categorie este desprinsă din textul art.3 alin.(3) al Directivei 2014/62/UE în acord cu care:

„Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatele (1) și (2) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care încă nu au fost emise, dar sunt destinate circulației ca mijloc legal de plată”.

În recitalul 12 al Directivei 2014/62/UE se arată: „Bancnotele și monedele pe care BCE sau băncile centrale naționale și monetăriile nu le-au emis încă oficial ar trebui să intre de asemenea sub protecția prezentei directive. De exemplu, monedele euro a căror față națională este nouă sau seriile noi de bancnote euro ar trebui să fie protejate înainte de a fi puse oficial în circulație”.

Și în legislația statelor europene, pe post de obiect material al infracțiunii pot apărea nu doar semnele bănești aflate în circulație, ci și cele care încă nu au fost puse în circulație, dar care sunt destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată. De exemplu, norma de la art.310 alin.(1) din Codul penal al României² prevede răspunderea pentru „falsificarea de monedă cu valoare circulatorie”, în timp ce norma de la alin.(2) din același articol stabilește răspunderea pentru „falsificarea unei monede, emise (aprobat) de către autoritățile competente, înainte de punerea oficială

² Codul penal al României. <https://lege5.ro/Gratuit/gezdmnrzgi/infractiuni-de-fals-codul-penal?dp=gqytsojvguzdk>

în circulație a acesteia”. De asemenea, potrivit art.170 din Codul penal al Belgiei,³ „Articolele 160, 161, 162, 163, 168 și 169 se aplică în egală măsură monedelor care au fost deja emise și puse în circulație ca mijloc legal de plată, **precum și monedelor care, deși sunt destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, nu au fost încă emise**”.

La fel, conform secțiunii 213 din Codul penal al Lituaniei,⁴ este pasibilă de pedeapsă penală pentru producerea, deținerea sau vânzarea de bani sau valori mobiliare false „Persoana care a produs bani sau valori mobiliare false, aflate în circulație în Lituania sau în alt stat **sau aprobate oficial, dar care nu sunt încă puse în circulație** [...]”. În acord cu §333/1 alin.(1) din Codul penal al Estoniei,⁵ se pedepsește penal fapta persoanei exprimate în „falsificarea de bani cu intenția de utilizare”, iar potrivit alin.(3) din același articol „Prezentul articol se aplică indiferent dacă obiectul falsificării este reprezentat de banii puși în circulație **sau care nu sunt încă în circulație, dacă aceștia sunt destinați circulației și reprezintă o monedă utilizată ca mijloc legal de plată**”. Norme similare se regăsesc la art.453 din Codul penal al Italiei⁶ și la alin.(5) secțiunea 389 din Codul penal al Ungariei.⁷

Secundo – definiția din proiect are rolul de a clarifica conținutul normei de incriminare, or, actualmente, dispoziția normei de la alin.(1) art.236 din Codul penal cuprinde o reglementare prea desfășurată (descriptivă) a obiectului material al infracțiunii. Plus la aceasta, pe lângă categoriile existente ale obiectului material, este propusă reglementarea unei categorii noi, *i.e.* a semnelor bănești care, deși sunt destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, nu au fost încă puse în circulație oficială. Aceasta ar determina o încărcare nejustificată și mai mare a textului de lege, motiv pentru care s-a optat pentru a defini semnele bănești în cadrul unei norme definitorii, prin redarea tuturor categoriilor de semne bănești ce ar putea evolua pe post de obiect material al infracțiunii prevăzute la art.236 din Codul penal, dar și al noilor infracțiuni propuse a fi reglementate de Codul penal.

Tertio – o definiție similară regăsim în textul Directivei 2014/62/UE. Totuși, în textul Directivei este definită noțiunea „monedă”, dar nu „semne bănești”. În principiu, cele două noțiuni au același înțeles. În proiectul de lege s-a optat pentru definirea noțiunii „semne bănești”, aceasta deoarece atât legea penală moldavă, cât și alte acte normative de referință pentru legea penală în această materie, folosesc noțiunea „semne bănești”. Folosirea și definirea noțiunii „semne bănești” în cuprinsul legii penale, în detrimentul noțiunii „monedă” este dictată de necesitatea asigurării unei terminologii uniforme în procesul de creație legislativă. Mai mult ca atât, deși sunt noțiuni diferite, conceptual, cele două noțiuni au același înțeles. Relevant e, așa

³ Code pénal belge. https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=fr&sum_date=&pd_search=1867-06-09&numac_search=1867060850&page=1&lg_txt=F&caller=list&1867060850=6&trier=promulgation&view_numac=2022b30600fx1804032130fr&dt=CODE+PENAL&fr=f&choix1=ET

⁴ Criminal code of the Republic of Lithuania. <https://natlex.ilo.org/dyn/natlex2/natlex2/files/download/71900/LTU-71900.pdf>

⁵ Criminal code of the Republic of Estonia. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/521082014001/consolide>

⁶ Codice penale Italiano. https://www.gazzettaufficiale.it/dettaglio/codici/codicePenale/453_1_1

⁷ Criminal code of Hungary. https://thb.kormany.hu/download/a/46/11000/Btk_EN.pdf

cum se desprinde din definiția „monedei”, folosită în textul Directivei, (i) categoriile monedelor, *i.e.* bancnotele și monedele ca semne bănești metalice, și (ii) particularitatea potrivit căreia, monedele sunt autorizate legal, *i.e.* sunt puse în circulație de un organ autorizat. Ambele trăsături sunt redată în definiția semnelor bănești propusă a fi reglementată la art.132⁶din Codul penal.

II. Extinderea incriminării prevăzute la art. 236 din Codul penal în conformitate cu standardele internaționale

La moment, art.236 din Codul penal prevede răspunderea doar pentru două acțiuni prejudiciabile: a) fabricarea semnelor bănești false a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, și b) punerea în circulație a obiectelor respective. În același timp, atât Convenția de la Geneva, cât și Directiva 2014/62/UE apreciază drept ilicit penal și următoarele fapte: introducerea în țară, primirea sau obținerea monedei falsificate în vederea punerii în circulație a acesteia conștientizând ca aceasta este falsă (art.3 pct.3) din Convenția de la Geneva); importul, exportul, transportul, primirea sau procurarea de monedă falsă cu scopul de a o pune în circulație și știind că este falsă (art.3 alin.(1) lit.c) din Directiva 2014/62/UE).

În acord cu legislația penală a Republicii Moldova, asemenea fapte pot fi încadrate doar ca pregătire la infracțiunea prevăzută la art.236 din Codul penal, pregătire la punerea în circulație a semnelor bănești false. Abordarea normativă actuală este insuficientă din perspectiva prevenirii și combaterii fenomenului falsificării semnelor bănești. Importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea semnelor bănești false în scopul punerii în circulație trebuie privite în calitate de modalități normative de exprimare a faptei prejudiciabile, și pedepsite ca infracțiune consumată, ci nu ca pregătire la infracțiune. Aprecierea acestor acțiuni ca pregătire la infracțiunea prevăzută la art.236 din Codul penal diminuează efectul preventiv al legii penale. Plus la aceasta, în caz de pregătire la săvârșirea unei infracțiuni, așa cum prevede art.81 alin.(2) din Codul penal, mărimea pedepsei nu poate depăși jumătate din maximumul celei mai aspre pedepse prevăzute de articolul corespunzător pentru infracțiunea consumată.

Respectiv, în cazul importului, exportului, primirii, păstrării, transportării semnelor bănești false în scopul punerii în circulație, cele comise trebuie apreciate ca pregătire la infracțiunea prevăzută la art. 236 din Codul penal, făptuitorul riscând o pedeapsă de maximum 5 ani închisoare (în cazul infracțiunii în varianta-tip prevăzută la alin.(1)), cu condiția că infracțiunea nu a fost comisă în stare de recidivă).

Per a contrario, în condițiile modificării legislative propuse prin proiectul de lege, pentru o asemenea faptă persoana ar fi pasibilă de o pedeapsă penală în limitele de la 5 la 12 ani închisoare (pentru infracțiunea prevăzută în varianta-tip de la alin.(1)).

Este incorect și inechitabil ca faptei prejudiciabile concretizate în importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea semnelor bănești false în scopul punerii

acestora în circulație să i se dea apreciere doar ca pregătire la infracțiunea prevăzută la art.236 din Codul penal, iar în cazul fabricării și punerii în circulație a semnelor bănești false – ca infracțiune consumată. Proiectul prevede că art.236 din Codul penal, va sancționa, pe lângă fabricarea și punerea în circulație a semnelor bănești false, și importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea semnelor bănești false în scopul punerii în circulație. Faptele vor fi reunite în cadrul aceluiași alineat, pedeapsa pasibilă de aplicat fiind aceeași, iar instanța de judecată, în funcție de circumstanțele cauzei, va putea individualiza la concret pedeapsa aplicabilă pentru săvârșirea noilor fapte.

Directiva prevede, în calitate de acțiuni prejudiciabile, printre altele, „procurarea” și „primirea” monedei false. Prin proiect se stabilește răspunderea doar pentru „primirea” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, nu și pentru procurarea. Aceasta nu înseamnă că procurarea semnelor bănești false în scopul punerii în circulație nu va cădea sub incidența art.236 din Codul penal. „Procurarea” va fi cuprinsă de acțiunea de „primire”. Or, în înțelesul său uzual, „procurarea” este o formă a primirii, *i.e.* a intrării în sfera de stăpânire a făptuitorului a semnelor bănești false. Totodată, având în vedere că Directiva 2014/62/UE stabilește cerințe minime în incriminarea unor fapte, prin proiect s-a decis incriminarea și a „expedierii” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, preluându-se modelul incriminator aferent circulației ilegale a drogurilor.

Fapte similare celor propuse a fi reglementate în textul art.236 din Codul penal se regăsesc în legislațiile penale ale statelor membre ale UE, *e.g.*: art.386 din Codul penal al Spaniei,⁸ art.453 din Codul penal al Italiei,⁹ secțiunea 146 din Codul penal al Germaniei,¹⁰ art.442-2 din Codul penal al Franței,¹¹ secțiunea 209 din Codul penal al Regatului Unit al Țărilor de Jos,¹² art.169 din Codul penal al Belgiei,¹³ art.192 din Codul penal al Letoniei,¹⁴ secțiunea 213 din Codul penal al Lituaniei,¹⁵ §334 din Codul penal al Estoniei,¹⁶ art.310 din Codul penal al Poloniei,¹⁷ secțiunea 389 din Codul penal al Ungariei,¹⁸ art.266 din Codul penal al Portugaliei¹⁹.

III. Reglementarea unei forme atenuante a faptei de punere în circulație a semnelor bănești false

Potrivit art.5 alin.(5) din Directiva 2014/62/UE statele membre ar putea să

⁸ Spanish código penal https://www.mjusticia.gob.es/es/AreaTematica/DocumentacionPublicaciones/Documents/Criminal_Code_2016.pdf

⁹ Codice penale Italiano. https://www.gazzettaufficiale.it/dettaglio/codici/codicePenale/453_1_1

¹⁰ German criminal code. https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/englisch_stgb.html

¹¹ Code pénal français. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719/

¹² The criminal code of the Netherlands. <https://antislaverylaw.ac.uk/wp-content/uploads/2019/08/Netherlands-Criminal-Code.pdf>

¹³ Code pénal belge. https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=fr&sum_date=&pd_search=1867-06-09&numac_search=1867060850&page=1&lg_txt=F&caller=list&1867060850=6&trier=promulgation&view_numac=2022b30600fx1804032130fr&dt=CODE+PENAL&fr=f&choix1=ET

¹⁵ Criminal code of the Republic of Lithuania. <https://natlex.ilo.org/dyn/natlex2/natlex2/files/download/71900/LTU-71900.pdf>

¹⁶ Criminal code of the Republic of Estonia. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/521082014001/consolide>

¹⁷ Polish criminal code. <https://www.unodc.org/cld/uploads/res/uncac/LegalLibrary/Poland/Laws/Criminal%20Code%20%28Poland%29.pdf>

¹⁸ Criminal code of Hungary. https://thb.kormany.hu/download/a/46/11000/Btk_EN.pdf

¹⁹ Código penal Português. https://perso.unifr.ch/derechopenal/assets/files/legislacion/1_20080626_10.pdf

prevadă pedepse mai blânde, *e.g.* amendă, în cazul în care „moneda falsă a fost primită fără a se cunoaște faptul că este falsă, dar a fost transmisă cunoscându-se acest fapt”.

Ținând cont de gradul redus de pericol social al unei asemenea fapte prejudiciabile, prin proiect se propune reglementarea unei variante atenuante a punerii în circulație a semnelor bănești false. Astfel, modificările propuse se referă la punerea în circulație a semnelor bănești false, de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false. Totodată, pentru săvârșirea unei asemenea fapte tratamentul sancționator va fi unul mai blând, și anume: persoana fizică va risca o pedeapsă alternativă, fie amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale, fie închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică va fi pasibilă de amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Și în legislația unor state străine o asemenea faptă este tratată mult mai blând. Astfel, a atare faptă, în formă atenuantă, este prevăzută la: art.386 alin.(3) din Codul penal al Spaniei,²⁰ art.457 din Codul penal al Italiei,²¹ art.442-7 din Codul penal al Franței,²² art.169 din Codul penal al Belgiei,²³ art.265 alin.(2) din Codul penal al Portugaliei,²⁴ art.313 din Codul penal al României²⁵.

IV. Reglementarea răspunderii pentru fapta de păstrare a instrumentelor în scopul fabricării semnelor bănești false

În cadrul unui nou articol din Codul penal – 236¹ –se propune incriminarea răspunderii penale în cazul : „producerii, importului, exportului, primirii, păstrării sau transmiterii, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alt mijloc adaptat pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente ale semnelor bănești care servesc la protecția împotriva falsificării”.

Norma își are corespondentul în art.3 alin.(1) lit.d) din Directiva 2014/62/UE. Un conținut similar îl are textul normei de la alin.(5) art.3 din Convenția de la Geneva. O faptă similară este prevăzută în legislația statelor europene (*e.g.* secțiunea 149 din Codul penal al Germaniei,²⁶ art.442-5 din Codul penal al Franței,²⁷ secțiunea 214 din Codul penal al Regatului Unit al Țărilor de Jos,²⁸ art.314 din Codul penal al

²⁰ Spanish código penal https://www.mjusticia.gob.es/AreaTematica/DocumentacionPublicaciones/Documents/Criminal_Code_2016.pdf

²¹ Codice penale Italiano. https://www.gazzettaufficiale.it/dettaglio/codici/codicePenale/453_1_1

²² Code pénal français. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719/

²³ Code pénal belge. https://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/article.pl?language=fr&sum_date=&pd_search=1867-06-09&numac_search=1867060850&page=1&lg_txt=F&caller=list&1867060850=6&trier=promulgation&view_numac=2022b30600fx1804032130fr&dt=CODE+PENAL&fr=f&choix1=ET

²⁴ Código penal Português. https://perso.unifr.ch/derechopenal/assets/files/legislacion/1_20080626_10.pdf

²⁵ Codul penal al României. <https://lege5.ro/Gratuit/gezdmnrzgi/infractiuni-de-fals-codul-penal?dp=gqytsojvguzdk>

²⁶ German criminal code. https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/englisch_stgb.html

²⁷ Code pénal français. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719/

²⁸ The criminal code of the Netherlands. <https://antislaverylaw.ac.uk/wp-content/uploads/2019/08/Netherlands-Criminal-Code.pdf>

României,²⁹ §340 din Codul penal al Estoniei,³⁰ alin.(4) art.310 din Codul penal al Poloniei,³¹ secțiunea 390 din Codul penal al Ungariei,³² §149 din Codul penal al Austriei,³³ secțiunea 236 din Codul penal al Cehiei).³⁴

Potrivit recitalului 10 din Directiva 2014/62/UE „activitățile pregătitoare importante ale acestor infracțiuni, de exemplu producerea de instrumente și componente în vederea falsificării, ar trebui sancționate **independent**”.

În acord cu legislația Republicii Moldova, actualmente, asemenea fapte nu pot fi încadrate independent, *i.e.* în textul unei norme special create pentru a pedepsi manipularea cu instrumente în vederea fabricării semnelor bănești false. În prezența unor probe din care să rezulte scopul fabricării semnelor bănești false, păstrarea, producerea, transportarea etc. a unor asemenea instrumente și materiale poate fi apreciată doar ca pregătire la infracțiunea prevăzută la art.236 din Codul penal, *i.e.* pregătire la fabricarea semnelor bănești false.

Pentru o ocrotire mult mai eficientă a semnelor bănești împotriva acțiunilor de falsificare, dar și pentru a preveni și combate mult mai eficient acest flagel, se impune ca acțiunile de pregătire a fabricării semnelor bănești false, sub forma producerii, păstrării etc. de instrumente și materiale, să fie incriminate independent, în textul unei norme distincte, sub forma unui fapt consumat; or, la moment, acestea pot fi privite doar sub forma unui fapt de pregătire la infracțiune.

La alin.(2) este prevăzută o circumstanță menită să agraveze răspunderea penală, și anume, atunci când infracțiunea este comisă de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală sau în favoarea unui grup criminal organizat sau a unei organizații criminale.

În ceea ce privește tratamentul sancționator, pedepsele propuse la art.236¹ din Codul penal, sunt mai blânde comparativ cu pedepsele prevăzute la art.236 din Codul penal, fapt desprins din gradul de pericol social diferit al celor două infracțiuni.

Astfel, respectivele pedepse răspund regulii potrivit căreia acestea trebuie să fie eficiente, proporționale și disuasive.

V. Incriminarea faptei de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere

Potrivit art.3 alin.(2) din Directiva 2014/62/UE „Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele **care sunt sau au fost fabricate prin utilizarea de instalații sau materiale legale fără respectarea drepturilor sau a condițiilor în care autoritățile competente pot emite bancnote sau monede**”.

²⁹ Codul penal al României. <https://lege5.ro/Gratuit/gezdmnrzgi/infracțiuni-de-fals-codul-penal?dp=gqytsojvguzdk>

³⁰ Criminal code of the Republic of Estonia. <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/521082014001/consolide>

³¹ Polish criminal code. <https://www.unodc.org/cld/uploads/res/uncac/LegalLibrary/Poland/Laws/Criminal%20Code%20%28Poland%29.pdf>

³² Criminal code of Hungary. https://thb.kormany.hu/download/a/46/11000/Btk_EN.pdf

³³ Austrian criminal code. <https://policehumanrightsresources.org/content/uploads/2016/08/Criminal-Code-Austria-1998.pdf?x19059>

³⁴ Criminal code of the Czech Republic. <https://antislaverylaw.ac.uk/wp-content/uploads/2019/08/Czech-Republic-Criminal-Code.pdf>

Această formă a ilicitului penal aferent protecției semnelor bănești este descrisă la recitalul 11 din Directiva 2014/62/UE: „Utilizarea abuzivă a instalațiilor sau a materialelor legale ale unor imprimării sau monetării autorizate pentru producerea de bancnote și monede neautorizate în scopuri frauduloase ar trebui să fie de asemenea incriminată. O astfel de utilizare abuzivă include situația în care o bancă centrală națională, o monetărie sau o altă entitate autorizată produce bancnote sau monede care depășesc cota autorizată de Banca Centrală Europeană („BCE”). Utilizarea abuzivă include, de asemenea, situațiile în care un angajat al unei imprimării sau monetării autorizate utilizează în mod abuziv infrastructura în scopuri proprii. Aceste fapte ar trebui să fie incriminate chiar dacă nu s-au depășit cantitățile autorizate, deoarece, după punerea lor în circulație, bancnotele și monedele produse nu ar putea fi deosebite de cele autorizate”.

În legislația penală a Republicii Moldova o asemenea faptă nu este reglementată. Pentru a înlătura acest vid legislativ, dar și pentru o mai bună protecție a semnelor bănești desprinse din felul în care sunt emise și puse în circulație semnele bănești, apare necesitatea incriminării în textul legii penale moldave a faptei de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiter.

În legislația unor state europene asemenea faptă prejudiciabilă este consacrată în textul legii penale. Astfel, conform art.387 din Codul penal al Spaniei³⁵ „se consideră, de asemenea, monedă falsificată cea care, deși este fabricată în spații legale și cu materiale legale, este fabricată prin încălcarea cu bună știință a condițiilor de emisiune impuse de autoritatea competentă sau atunci când este emisă fără ordinul corespunzător”. Similar, art.442-1 din Codul penal al Franței³⁶ prevede: „Aceleași pedepse se aplică fabricării monedelor și bancnotelor menționate la paragraful precedent, atunci când este efectuată utilizând instalații sau echipamente autorizate destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor stabilite de instituțiile autorizate să emită aceste instrumente monetare și fără consimțământul acestor instituții”. Și norma de la alin.(4) secțiunea 213 din Codul penal al Lituaniei³⁷ stabilește următoarele: „Persoana care, având dreptul de a produce bani reali, dar cu încălcarea procedurii stabilite sau a condițiilor de producere a banilor, a produs bani aflați în circulație sau aprobați oficial, dar care nu au fost încă puși în circulație în Lituania sau în alt stat [...]”.

Spre deosebire de infracțiunile de fabricare și punere în circulație a semnelor bănești false, dar și a primirii, păstrării, exportului, importului etc. de atare obiecte în scopul punerii în circulație, infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiter presupune prezența, în calitate de obiect material al infracțiunii, de semne bănești autentice.

În cazul acestei infracțiuni ilicitul penal se exprimă în „încălcarea condițiilor de

³⁵ Spanish código penal

https://www.mjusticia.gob.es/es/AreaTematica/DocumentacionPublicaciones/Documents/Criminal_Code_2016.pdf

³⁶ Code pénal français. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719/

³⁷ Criminal code of the Republic of Lithuania. <https://natlex.ilo.org/dyn/natlex2/natlex2/files/download/71900/LTU-71900.pdf>

emitere a semnelor bănești autentice stabilite de autoritatea competentă sau emiterea lor fără acordul autorității competente”. Fabricarea semnelor bănești este realizată prin folosirea de instalații sau materiale legale, *i.e.* destinate acestui scop, dar cu încălcarea anumitor condiții de emitere a respectivelor semne bănești.

Nu doar fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea instalațiilor și materialelor legale, dar prin desconsiderarea condițiilor de emitere a acestora este pasibilă de pedeapsă penală. Textul Directivei 2014/62/UE prevede că și punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, transportarea, procurarea și primirea lor în scopul punerii în circulație, să constituie ilicit penal.

Norma propusă spre reglementare vizează atât semnele bănești aflate în circulație oficială, cât și cele care nu au fost încă puse în circulație oficială, deși sunt destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată. Acest fapt este desprins, inclusiv din interpretarea sistematică a alin.(2) și (3) de la art.3 din Directiva 2014/62/UE.

La alin.(2) art.236² sunt prevăzute două circumstanțe agravante: atunci când infracțiunea este săvârșită de către un grup criminal organizat sau organizație criminală ori în favoarea acestora, sau când aceasta este săvârșită în proporții deosebit de mari.

VI. Tratamentul sancționator a infracțiunilor prevăzute la art. 236-236² CP

Per general, infracțiunile aferent falsificării semnelor bănești false, dar și de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere, sunt săvârșite din interes material. Din acest considerent, pentru a asigura caracterul eficace și disuasiv al pedepsei, proiectul prevede ca, în cazul persoanei fizice, pe lângă pedeapsa cu închisoarea pasibilă de aplicat, să fie prevăzută și pedeapsa complementară sub forma amenzii. În același timp, pedeapsa complementară sub forma amenzii va fi una *obligatorie* alături de pedeapsa principală sub forma închisorii. Caracterul obligatoriu al pedepsei complementare este dictat de necesitatea perceperii pedepsei pecuniare de către făptuitor, în condițiile în care, interesul material, de regulă, este motivul determinant în săvârșirea acestor infracțiuni, respectiv, doar așa poate fi atins scopul prevenției speciale al pedepsei penale aplicate. În același spirit, potrivit proiectului, se propune majorarea limitelor pedepsei sub forma amenzii pasibile de aplicat persoanei juridice. De asemenea, se propune instituirea pedepsei sub forma lichidării persoanei juridice pentru anumite fapte ilicite aferente falsificării și fabricării sau punerii în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere.

La moment, o atare pedeapsă este prevăzută doar pentru forma agravată a infracțiunii prevăzute la art.236 din Codul penal.

În corespundere cu recitalul 15 din Directiva 2014/62/UE „Falsificarea monedei este, în mod tradițional, o infracțiune supusă unor sancțiuni aspre în statele membre.

Aceasta se datorează gravității și impactului infracțiunii asupra cetățenilor și agenților economici, precum și necesității de a asigura încrederea cetățenilor și agenților economici în autenticitatea euro și a altor monede”. Tocmai de aceea, s-a optat pentru instituirea unor pedepse complementare obligatorii la pedeapsa principală.

Totodată, în ceea ce privește pedeapsa cu închisoarea, textul art.236 din Codul penal, dar și a noilor articole propuse prin proiect, prevăd sancțiuni mult mai severe din perspectiva limitelor minime și maxime stabilite în textul normei, comparativ cu standardul instituit de Directiva 2014/62/UE.

Totuși, în ceea ce privește sancțiunea sub forma închisorii prevăzute pentru infracțiunea de la alin.(1) art.236 din Codul penal, s-a optat pentru majorarea limitei maxime de la 10 la 12 ani închisoare. Or, potrivit art.5 alin.(3) din Directiva 2014/62/UE „Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate **de cel puțin opt ani**”. În același timp, conform art.4 alin.(2) din Directivă, „Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că **tentativa de a comite o infracțiune menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) sau la articolul 3 alineatul (2) sau (3), implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) și (c), este incriminată**”. Potrivit art.81 alin.(3) din Codul penal, „**Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse** prevăzute la articolul corespunzător din partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată”. În aceste condiții, trei pătrimi din 10 ani închisoare (limita maximă la moment pentru infracțiunea prevăzută la art.236 alin.(1) din Codul penal) este sub limita minimă de 8 ani cerută de Directiva 2014/62/UE. De aceea, s-a recurs la majorarea limitei maxime a pedepsei cu închisoarea pentru infracțiunea prevăzută la art.236 alin.(1) din Codul penal. Subsecvent, pentru o proporționare corectă a pedepsei cu închisoarea, s-a decis majorarea limitei minime a pedepsei cu închisoarea pentru aceeași infracțiune săvârșită în formă agravată (alin.(2) art.236 din Codul penal).

Modificările propuse la Codul de procedură penală

(transpunerea art. 10 din Directiva 2014/62/ UE

și art. 2 din Decizia Consiliului din 6 decembrie 2001)

Examinarea tehnică a bancnotelor și a monedelor suspecte a fi false

Modificările propuse la Codul de procedură penală urmăresc transpunerea prevederilor art. 10 din Directiva 2014/62/UE, precum și ale art. 2 din Decizia-cadru a Consiliului din 6 decembrie 2001, care impun statelor membre instituirea unor mecanisme eficiente de analiză, identificare și detectare altor falsuri a monedei.

În acest sens, este propusă instituirea unei proceduri speciale de examinare tehnică a semnelor bănești, realizată de structuri specializate din cadrul Băncii

Naționale a Moldovei, desemnate în calitate de centru național de analiză. Aceste structuri vor avea rolul de a efectua o examinare tehnică rapidă și specializată a semnelor bănești suspecte, în scopul identificării elementelor de falsificare, al stabilirii caracteristicilor tehnice ale bancnotelor și al analizării elementelor de securitate, al identificării altor falsuri similare, precum și al colectării de date statistice privind tipologiile de fals. În practică, această etapă are caracter preliminar și operativ, fiind destinată să sprijine organul de urmărire penală în aprecierea inițială a autenticității semnelor bănești. Raportul de examinare tehnică nu are natura juridică a unei expertize judiciare, ci constituie o concluzie tehnică preliminară, care poate orienta ancheta penală. În situația în care concluziile raportului sunt neclare, incomplete sau insuficient motivate, se dispune efectuarea unei expertize judiciare, în condițiile Codului de procedură penală.

Altfel spus, semnele bănești suspecte a fi false, care vor fi ridicate în cadrul procesului penal, vor fi transmise către centrul național de analiză desemnat pentru examinare tehnică, în scopul identificării falsurilor și detectării altor falsuri similare. Centrele de analiză desemnate (a bancnotelor și a monedelor) urmează a fi create în cadrul BNM. Semnele bănești suspecte de fals trebuie analizate rapid de către anumite centre specializate. Procedurile penale nu trebuie să blocheze analiza tehnică a falsurilor. Totodată, transmiterea semnelor bănești către centrul de analiză asigură o abordare unitară și centralizată a fenomenului falsificării, permițând corelarea informațiilor tehnice și identificarea eventualelor rețele sau tipare de falsificare la nivel național și internațional. În ceea ce privește regimul corpurilor delictive, se menține regula potrivit căreia semnele bănești suspecte sau falsificate rămân atașate cauzei penale pe durata procesului, dacă se impune administrarea completă a probelor. După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, acestea sunt transmise centrului național de analiză, în scopul analizelor comparative, al consolidării bazei de date privind falsurile de monedă ș.a. Prevederile propuse la art. 144¹-142³ din CPP, asigură transpunerea art.10 din Directiva 2014/62/UE care prevede că „Statele membre garantează că, în timpul procedurilor penale, examinarea, de către centrul național de analiză și centrul național de analiză a monedelor, a bancnotelor și a monedelor euro suspectate de a fi false, în scopul analizării, identificării și detectării altor falsuri este permisă fără întârziere. Autoritățile competente transmit eşantioanele necesare fără întârziere și, cel târziu, imediat ce a fost pronunțată hotărârea finală în cadrul procedurii penale”.

Semnele bănești urmează a fi transmise fără întârziere sau, în cazul în care acest lucru nu a fost posibil, cel târziu după pronunțarea unei hotărâri definitive în cadrul procesului penal, Centrului național de analiză în scopul:

- a) **analizei tehnice și completarea bazei de date.** Centrele specializate identifică tipul de fals, îl compară cu alte falsuri și introduc rezultatele în baza de date internaționale.
- b) **descoperirea altor infracțiuni.** Un fals dintr-un dosar penal poate face

legătura cu alte cazuri, sau poate indica despre existența unei rețele mai mari și, în cele din urmă poate contribui la identificarea altor persoane implicate în săvârșirea unor astfel de fapte ilicite.

c) **revenție.** Analiza de către un centru specializat permite îmbunătățirea metodelor de detectare a falsului; informarea băncilor și a autorităților; stoparea circulației altor semne bănești false.

d) **cooperare internațională.** Rezultatele examinării tehnice sunt transmise către organisme internaționale (Europol) sau către alte state.

Așadar, transmiterea eșantioanelor după finalizarea procesului penal are scopul de a permite analiza tehnică și valorificarea informațională a acestora, în vederea identificării altor falsuri, a depistării rețelelor infracționale și a prevenirii unor fapte similare, chiar dacă utilitatea lor probatorie în cauza respectivă a încetat.

Textul Directivei cere ca eșantioanele să fie transmise fără întârziere către centrul național de analiză. Aceasta este regula. Totuși, ca și excepție, dacă acest lucru nu a fost posibil, transmiterea acestora urmează a fi realizată nu mai târziu de pronunțarea unei hotărâri definitive în cadrul procesului penal. Or, în unele cazuri, pot exista anumite constrângeri procedurale când semnele bănești false, în calitate de probe, trebuie păstrate la dosar. Deci, regula transmiterii fără întârziere este temperată de necesitatea respectării cerințelor procesului penal și a dreptului la un proces echitabil, motiv pentru care este permisă amânarea transmiterii semnelor bănești, instituindu-se însă un termen limită imperativ pentru a preveni omisiunea transmiterii și anume: imediat după pronunțarea unei hotărâri definitive în cadrul procesului penal.

În același timp, se stabilește că examinarea tehnică a semnelor bănești suspecte a fi false are caracter auxiliar, operativ, neaducând atingere integrității mijloacelor materiale de probă. Deci, examinarea tehnică nu determină distrugerea, modificarea sau compromiterea probei, și nu ține loc de expertiza oficială dispusă în cadrul procesului penal. Scopul examinării tehnice rezidă în identificarea rapidă a falsului, comparația acestuia, prevenție, dar și utilizare operativă (pentru poliție, baze de date). Aceasta însă, nu substituie eventuala expertiză judiciară dispusă în dosarul penal.

De asemenea, norma de la art.3 din Decizia Consiliului 2001/887/JAI prevede că „Statele membre urmăresc comunicarea către Europol, în conformitate cu articolul 2, a rezultatelor expertizelor efectuate de CNA și CNAM, în conformitate cu Convenția Europol”. Cu alte cuvinte, standardul european impune nu doar instituirea unor structuri naționale specializate în examinarea tehnică a semnelor bănești suspecte de falsificare, ci și integrarea acestora într-un circuit informațional european, prin comunicarea sistematică a datelor relevante către Europol.

În vederea realizării acestor exigențe, proiectul instituie un mecanism instituțional clar, bazat pe delimitarea competențelor între autoritățile naționale. Astfel, structurile responsabile de examinarea tehnică a semnelor bănești vor fi instituite în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, care va avea rolul de centru național

de analiză, responsabil de identificarea falsurilor, analiza caracteristicilor tehnice și centralizarea datelor privind falsificarea monedei.

Complementar, Ministerul Afacerilor Interne urmează să instituie o structură specializată, cu rol de birou național central, responsabilă de transmiterea rezultatelor examinării tehnice către Europol. Această cooperare se va realiza în temeiul cadrului juridic existent, în special al Acordului privind cooperarea operațională și strategică între Republica Moldova și Oficiul European de Poliție (Europol), încheiat la 18 decembrie 2024, precum și în concordanță cu obligațiile asumate prin Convenția internațională privind stoparea falsificării de monedă (Geneva, 20 aprilie 1929) și Acordul de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust din 19 iunie 2014.

În acest context, dispozițiile finale ale proiectului de lege instituie obligații concrete pentru autoritățile competente, în vederea asigurării funcționalității mecanismului propus până la intrarea în vigoare a noilor reglementări. Astfel, Banca Națională a Moldovei va avea sarcina de a crea și organiza structurile responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare și de monitorizarea fenomenului falsurilor, inclusiv prin aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare. Totodată, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri specializate pentru transmiterea rezultatelor examinării tehnice către Europol, inclusiv prin elaborarea cadrului normativ intern necesar.

Prin instituirea acestui mecanism, se asigură nu doar conformarea la standardele europene în materie, ci și crearea unui sistem eficient de cooperare internațională, capabil să contribuie la prevenirea și combaterea fenomenului falsificării semnelor bănești, prin schimb rapid de informații, identificarea tiparelor de fals și corelarea cazurilor la nivel european.

Referitor la termenul de intrare în vigoare, proiectul derogă de la termenul general de o lună prevăzut de art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, stabilind un termen de 3 luni. Această opțiune este determinată de necesitatea obiectivă pentru cetății și alte autorități de aplicare a legii să se familiarizeze cu noile dispoziții.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În vederea atingerii obiectivului trasat, opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va avea un impact semnificativ asupra sectorului public, în special la nivel instituțional și operațional. Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea centrelor naționale de analiză a semnelor bănești, responsabile de examinarea tehnică, colectarea și centralizarea datelor privind falsurile. Totodată, Ministerul Afacerilor Interne va crea o structură specializată (birou național central) pentru transmiterea rezultatelor examinărilor către Europol, consolidând astfel cooperarea internațională.

Pentru organele de urmărire penală, procuratură și instanțele de judecată, proiectul introduce procedura examinării tehnice a semnelor bănești, ceea ce va contribui la eficientizarea investigării cauzelor și la îmbunătățirea probatoriului. De asemenea, se va asigura integrarea Republicii Moldova în circuitul informațional european privind falsificarea monedei.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

În ceea ce privește **Banca Națională a Moldovei**, crearea și funcționarea structurilor specializate – centrele naționale de analiză a semnelor bănești – nu implică un impact asupra bugetului public național, întrucât aceste cheltuieli vor fi acoperite din bugetul propriu al BNM. În considerarea statutului instituțional al BNM și a atribuțiilor sale în domeniul emiterii și protecției monedei, instituirea acestor structuri reprezintă o extindere firească a competențelor sale, care poate fi realizată prin valorificarea resurselor existente și, după caz, prin alocări interne suplimentare. Astfel, nu este necesară identificarea unor surse bugetare suplimentare din bugetul de stat.

În mod similar, **Ministerul Afacerilor Interne** va asigura instituirea și funcționarea unei structuri specializate, responsabilă de transmiterea rezultatelor examinărilor tehnice către Europol, precum și de cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratul General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Interpol și alte autorități competente. Totodată, această structură va asigura centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare facilitării și coordonării activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a însemnelor monetare depistate pe teritoriul Republicii Moldova.

Cheltuielile aferente instituirii și funcționării structurii respective vor fi acoperite din mijloacele financiare disponibile în bugetul Ministerului Afacerilor Interne, fără a fi necesară alocarea unor resurse suplimentare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu este aplicabil.

4.4. Impactul social

Nu este aplicabil.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea modificărilor propuse implică prelucrarea datelor cu caracter personal, în special în contextul instituirii, în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a unei structuri specializate (birou național central) responsabilă de cooperarea cu Europol și de transmiterea informațiilor relevante privind infracțiunile de falsificare a semnelor bănești. În conformitate cu standardele europene, inclusiv obligațiile prevăzute de Decizia Consiliului 2001/887/JAI, statele trebuie să asigure comunicarea către Europol a informațiilor centralizate privind investigațiile în

materie de falsificare a monedei. Aceste informații includ, în mod necesar, date cu caracter personal, precum datele de identificare ale persoanelor vizate, natura infracțiunilor, circumstanțele descoperirii acestora, contextul confiscării și eventualele legături cu alte cauze.

În acest sens, regulamentul de organizare și funcționare al structurii specializate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne va transpune aceste cerințe și va stabili mecanisme clare privind colectarea, prelucrarea și transmiterea datelor către Europol și, după caz, către Eurojust, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

Prelucrarea datelor cu caracter personal se va realiza cu respectarea principiilor legalității, necesității și proporționalității, fiind limitată strict la scopul prevenirii și combaterii infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești. Totodată, vor fi aplicate garanțiile prevăzute de legislația națională în materie de protecție a datelor, inclusiv măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru asigurarea securității și confidențialității acestora.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Prezentul proiect de lege realizează transpunerea art. 2 lit. a); art. 3 (1) lit.a), b) c) și d) (ii) și (ii), (2) și (3); art. 5 (1), (2), (3), (4) și (5); art. 6 (1); art. 7, art. 9 și art. 10 din Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L151/1 din 21 mai 2014, dar și a art. 2 din Decizia Consiliului din 06 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JAI).

Obiectivul Directivei 2014/62/UE constă în cea mai mare parte, în asigurarea unei protecții mult mai eficiente a monedei euro, pe de o parte, dar și a celorlalte tipuri de monede, pe de altă parte, prin stabilirea unor norme minime privind definiția infracțiunilor și sancțiunile în domeniul falsificării euro și a altor monede.

Deși în Codul penal al Republicii Moldova există prevederi care să stabilească răspunderea pentru falsificarea și punerea în circulație a semnelor bănești false, totuși,

cadrul incriminator existent în mod fragmentar oferă protecția cuvenită.

De asemenea, prin reglementările Directivei 2014/62/UE și a Deciziei Consiliului 2001/887/JAI se urmărește consolidarea luptei împotriva infracțiunilor ce vizează încrederea publicului în autenticitatea semnelor bănești, inclusiv printr-o cooperare mult mai bună între statele membre ale Uniunii Europene și îmbunătățirea schimbului rapid de informații privind cazurile de falsificare a monedei.

Gradul de transpunere al actelor este prezentat în tabelele de concordanță, anexate la prezentul proiect de lege.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Conform art.4 alin.(1) din Decizia Consiliului 2001/887/JAI „Statele membre asigură comunicarea către Europol de către **oficiile centrale naționale menționate la articolul 12 din Convenția de la Geneva**, în conformitate cu Convenția Europol, a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro, inclusiv informațiile primite de la statele terțe. Statele membre și Europol cooperează pentru stabilirea informațiilor care trebuie comunicate. Aceste informații cuprind cel puțin datele de identificare ale persoanelor respective, natura infracțiunilor, circumstanțele descoperirii infracțiunilor, contextul confiscării și legăturile cu alte cauze”.

La data de 19 decembrie 2024 de către Parlamentul Republicii Moldova a fost adoptată Legea nr. 307 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Internațională privind Stoparea Falsificării de Monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929.

Potrivit art.2 din lege „Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor convenției menționate”.

În acest sens, având în vedere angajamentele asumate, Ministerul Afacerilor Interne este responsabil de înființarea și funcționarea unei structuri specializate responsabile pentru combaterea falsificării monedei, care va asigura colaborarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, oficiile naționale centrale din alte țări, Europol și Interpol etc., inclusiv centralizarea la nivel național, a informațiilor care urmează să faciliteze/coordoneze prevenirea, desfășurarea investigațiilor penale în cazurile de falsificare a însemnelor monetare depistate pe teritoriul Republicii Moldova.

Regulile de comunicare a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro către Europol de către oficiul central național, în sensul Convenției de la Geneva, urmează să facă obiectul de reglementare a unui al proiect de act normativ.

Plus la aceasta, pentru a conferi viabilitate normei potrivit căreia semnele bănești suspecte a fi false, ridicate în cadrul procesului penal, se transmit centrului național de analiză desemnat pentru examinare tehnică, în scopul identificării

falsurilor și detectării altor falsuri similare, urmează a fi adoptat cadrul normativ prin care să se creeze centrele naționale de analiză a monedelor și bancnotelor false.

În acest sens, la 17 iulie 2025, în cadrul ședinței Grupului de lucru 32 „Control financiar”, a fost aprobat Conceptul cu privire la desemnarea Centrelor naționale de analiză a bancnotelor și monedelor suspecte de a fi false, inclusiv a Centrului de monitorizare a falsurilor. Conform Conceptului aprobat, aceste centre urmează a fi create în cadrul BNM, până la aderarea UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la compartimentul *Transparența decizională*, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat [aici](#).

Totodată, în scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, același anunț de inițiere se regăsește și pe platforma guvernamentală particip.gov.md.

Proiectul urmează a fi publicat pentru consultări publice, urmând ca toate avizele din partea societății civile, mediului academic și instituțiilor vizate să fie încorporate conform rigorilor transparenței decizionale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție și de compatibilitate, iar constatările acestora vor fi incluse după recepționarea expertizelor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul presupune modificarea și completarea cadrului normativ aferent creării centrelor naționale de analiză a bancnotelor și monedelor suspecte de falsificare, instituirii biroului național central de comunicare, precum și reglementării mecanismelor de transmitere către Europol a informațiilor centralizate privind cercetările referitoare la falsificare și la infracțiunile conexe falsificării monedei euro, prin intermediul oficiului central național.

În acest sens, dispozițiile finale ale proiectului stabilesc obligații concrete pentru autoritățile competente. Astfel, până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare și de monitorizarea fenomenului falsurilor, inclusiv prin aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.

Totodată, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri specializate, responsabilă de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte de falsificare către Europol, inclusiv prin elaborarea și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului implică: a) crearea Centrelor naționale de analiză a bancnotelor și a monedelor suspecte a fi false în cadrul BNM; b) crearea efectivă a unei structuri responsabile, care va asigura colaborarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, oficiile naționale centrale din alte țări, Europol și Interpol etc., inclusiv centralizarea la nivel național, a informațiilor care urmează să faciliteze/coordoneze prevenirea, desfășurarea investigațiilor penale în cazurile de falsificare a însemnelor monetare depistate pe teritoriul Republicii Moldova.

În ansamblu, măsurile au caracter tranzitoriu și organizatoric, fiind orientate spre asigurarea unei implementări coerente și eficiente a noilor reglementări.

Secretar de stat

Lilian APOSTOL

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse , nr. CELEX			
	Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L151/1 din 21 mai 2014, nr. CELEX: 32014L0062, așa cum a fost modificat ultima dată prin Directiva (UE) 2024/2808 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare; <i>(în continuare – Directiva (UE) 2014/62)</i>			
2	Titlul proiectului de act normativ național			
	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative <i>(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)</i>			
3	Gradul general de compatibilitate:			
	Parțial compatibil			
4	Autoritatea/persoana responsabilă			
	Ministerul Justiției, Daniela Știrbu, Consultant principal, Secția drept public, Direcția elaborare acte normative			
5	Data întocmirii/actualizării			
	11 mai 2026			
Actul Uniunii Europene		Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6		7	8	9
Articolul 1			Compatibil	
Obiect				
Prezenta directivă stabilește normele minime privind definiția infracțiunilor și sancțiunile în domeniul falsificării euro și a altor monede. Directiva introduce, de asemenea, dispoziții comune pentru consolidarea luptei				Comentarii: Compatibilitatea cu art. 1 din Directiva 2014/62/UE este asigurată prin faptul că legislația penală a Republicii Moldova reglementează deja răspunderea penală pentru falsificarea semnelor bănești și stabilește sancțiuni aplicabile pentru asemenea fapte. Totodată, proiectul de lege propune completarea și ajustarea cadrului normativ național în vederea alinierii la standardele minime prevăzute de Directivă referitoare la definirea infracțiunilor, tratamentul sancționator, consolidarea mecanismelor de investigare și cooperarea

<p>împotriva acestor infracțiuni și pentru ameliorarea anchetării acestora, precum și pentru asigurarea unei mai bune cooperări împotriva falsificării.</p>			<p>instituțională în domeniul combaterii falsificării monedei.</p>
<p><i>Articolul 2</i></p> <p>Definiții</p> <p>În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:</p> <p>(a) „monedă” înseamnă bancnote și monede a căror circulație este autorizată legal, inclusiv bancnote și monede euro a căror circulație este autorizată legal în temeiul Regulamentului (CE) nr. 974/98;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p> <p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: La moment, art.236 din Codul penal în redacția în vigoare redă categoriile obiectului material (semnelor bănești) care pot fi falsificate și puse în circulație. În această categorie, așa cum reiese din textul art.236 din Codul penal, intră, atât semnele bănești de hârtie, cât și cele metalice. În același timp, textul normei de incriminare oferă protecție atât semnelor bănești emise de Banca Națională a Moldovei, cât și cele emise de către un organ autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine. Deci, de protecție se bucură nu doar semnele bănești autohtone, dar și cele străine, inclusiv moneda Euro.</p> <p>Aceste particularități ale semnelor bănești sunt inserate în definiția semnelor bănești propusă a fi inclusă în Partea Generală a Codului penal.</p> <p>În proiectul de lege s-a optat pentru definirea noțiunii „semne bănești”, aceasta deoarece atât legea penală moldavă, cât și alte acte normative de referință pentru legea penală în această materie (de exemplu Legea cu privire la bani nr.1232/1992), folosesc noțiunea „semne bănești”. Folosirea și definirea noțiunii „semne bănești” în cuprinsul legii penale, în detrimentul noțiunii „monedă” este dictată de necesitatea asigurării unei terminologii uniforme în procesul de creație legislativă. Mai mult ca atât, conceptual, cele două noțiuni au același înțeles. Relevant e, așa cum se desprinde din definiția „monedei”, folosită în textul Directivei, (i) categoriile monedelor, <i>i.e.</i> bancnotele și monedele ca semne bănești metalice, și (ii) particularitatea potrivit căreia, monedele sunt autorizate legal, <i>i.e.</i> sunt puse în circulație de un organ autorizat. Ambele trăsături sunt</p>

			<p>redate în definiția semnelor bănești propusă a fi reglementată la art.132⁶ din Codul penal.</p> <p>Definiția propusă a noțiunii de „semne bănești” include în mod expres și bancnotele și monedele destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost încă introduse oficial în circulație. Această extindere va asigura o protecție juridică completă a procesului de emisiune monetară și pentru a preveni eventuale lacune de reglementare.</p> <p>În mod particular, soluția normativă este conformă considerentului (11) al Directivei.</p>
<p>(b) „persoană juridică” înseamnă o entitate care are personalitate juridică în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor sau a organismelor publice care își exercită prerogativele de putere publică și a organizațiilor internaționale publice.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova:</p> <p>Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p>

			<p>[...]</p> <p>Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.</p> <p>Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p>
--	--	--	---

			c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.
<p><i>Articolul 3</i></p> <p>Infrațiuni</p> <p>(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele fapte sunt incriminate ca infracțiuni atunci când sunt săvârșite cu intenție:</p> <p>(a) orice acțiune frauduloasă de fabricare sau alterare de monedă, indiferent de mijlocul folosit;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică</p>	Compatibil	<p>Comentarii: Art.236 din Codul penal atât din redacția în vigoare cât și redacția propusă în proiect prevede răspunderea pentru fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false. Fabricarea, cuprinde atât contrafacerea (abordarea <i>stricto sensu</i> a termenului „fabricarea”), cât și alterarea. Contrafacerea (<i>i.e.</i> abordarea <i>stricto sensu</i> a termenului „fabricarea”) presupune fabricarea integrală a semnelor bănești false, <i>i.e.</i> de la zero, în timp ce alterarea semnifică modificarea conținutului sau a aspectului semnelor bănești.</p> <p>În legislația națională nu se impune reglementarea distinctă a alterării semnelor bănești, întrucât aceasta este deja absorbită de noțiunea de „fabricare”, utilizată în terminologia legii penale. O asemenea abordare este specifică tehnicii legislative naționale și reflectă sensul larg atribuit noțiunii de fabricare în materia infracțiunilor privind falsificarea semnelor bănești.</p>

	<p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p>		
<p>(b) punerea în circulație frauduloasă de monedă falsă;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p>		
<p>(c) importul, exportul, transportul, primirea sau procurarea de monedă falsă cu scopul de a o pune în circulație și știind că este falsă;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Directiva prevede, în calitate de acțiuni prejudiciabile, printre altele, „procurarea” și „primirea” monedei false. Prin proiect se stabilește răspunderea doar pentru „primirea” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, nu și pentru procurarea. Aceasta nu înseamnă că procurarea semnelor bănești false în scopul punerii în circulație nu va cădea sub incidența art.236 din Codul penal. „Procurarea” este absorbită de acțiunea de „primire”, întrucât, atât în sensul său uzual, cât și în accepțiunea utilizată de legislația națională,</p>

	<p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești indicate la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în</p>		<p>procurarea reprezintă o modalitate de intrare a bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului, o formă a primirii. Totodată, având în vedere că Directiva 2014/62/UE stabilește standarde minime de incriminare, prin proiect s-a optat și pentru incriminarea „expedierii” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, în vederea asigurării unei protecții penale mai eficiente împotriva fenomenului falsificării monedei.</p>
--	--	--	--

	mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.		
<p>(d) fabricarea frauduloasă, primirea, procurarea sau deținerea de:</p> <p>(i) instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alt mijloc adaptat în mod specific fabricării sau alterării de monedă; sau</p> <p>(ii) elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente ale monedei care servesc la protecția împotriva falsificării.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Art. 236¹ din proiect transpune art. 3 alin. (1) lit. d) din Directiva 2014/62/UE, cu adaptarea terminologiei la specificul legislației penale naționale. Astfel, noțiunea de „fabricare” utilizată de legea penală moldavă include atât contrafacerea propriu-zisă, cât și alterarea semnelor bănești, motiv pentru care nu s-a impus reglementarea distinctă a „alterării”. De asemenea, termenul „primire” acoperă și ipoteza „procurării”, întrucât, în accepțiunea legislației naționale, procurarea reprezintă o modalitate de intrare a bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului. Totodată, proiectul extinde sfera incriminării prin includerea „transmiterii” instrumentelor și elementelor destinate fabricării semnelor bănești false, în vederea asigurării unei protecții penale mai eficiente împotriva fenomenului falsificării monedei</p>

	15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”		
<p>(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care sunt sau au fost fabricate prin utilizarea de instalații sau materiale legale fără respectarea drepturilor sau a condițiilor în care autoritățile competente pot emite bancnote sau monede.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”.</p>		
<p>(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatele (1) și (2) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care încă nu au fost emise, dar sunt destinate circulației ca mijloc legal de plată,</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p>		
--	---	--	--

	<p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p>		
--	--	--	--

	<p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiterie</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiterie stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		
<p><i>Articolul 4</i></p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 41. Participația</p>

<p style="text-align: center;">Instigare, complicitate și tentativă</p> <p>(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la articolul 3 sunt incriminate.</p>		<p>Se consideră participație cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate.</p> <p>Articolul 42. Participanții</p> <p>(1) Participanții sînt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.</p> <p>(2) Se consideră autor persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum și persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilității sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod.</p> <p>(3) Se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.</p> <p>(4) Se consideră instigator persoana care, prin orice metode, determină o altă persoană să săvârșească o infracțiune.</p> <p>(5) Se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.</p>
--	--	--

			<p>(6) Participanții trebuie să întrunească semnele subiectului infracțiunii.</p> <p>Articolul 83. Aplicarea pedepsei pentru participație</p> <p>Organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune, prevăzută de legea penală, săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține cont de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de prevederile art.75.</p> <p>Comentarii: Art. 4 alin. (1) din Directiva 2014/62/UE este transpus prin dispozițiile generale ale Codului penal al Republicii Moldova privind participația la infracțiune. Astfel, art. 41–42 din Codul penal definesc noțiunea de participație și stabilesc categoriile de participanți (autor, organizator, instigator și complice), iar art. 83 prevede expres că organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune intenționată se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor, cu individualizarea corespunzătoare a pedepsei în funcție de contribuția fiecăruia.</p> <p>Prin urmare, instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la art. 236–236² din Codul penal sunt deja incriminate și sancționate în mod expres în dreptul penal național, fiind asigurată astfel conformitatea deplină cu cerințele art. 4 alin. (1) din Directivă.</p>
<p>(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că tentativa de a comite o infracțiune menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) sau la articolul 3 alineatul (2) sau (3), implicând fapte menționate la</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 25. Etapele activității infracționale</p> <p>(1) Infracțiunea se consideră consumată dacă fapta săvârșită întrunește toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune.</p>

<p>articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) și (c), este incriminată.</p>		<p>(2) Se consideră infracțiune neconsumată pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune.</p> <p>(3) Răspunderea pentru pregătirea de infracțiune și pentru tentativă de infracțiune se stabilește, conform articolului corespunzător din Partea specială a prezentului cod, ca și pentru infracțiunea consumată, cu trimitere la art.26 și 27, respectându-se prevederile art.81.</p> <p>Articolul 27. Tentativa de infracțiune</p> <p>Se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.</p> <p>Articolul 81. Aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată</p> <p>(1) La aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora infracțiunea nu a fost dusă până la capăt.</p> <p>(2) Mărimea pedepsei pentru pregătirea de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.</p> <p>(3) Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.</p> <p>(4) Pentru pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune detențiunea pe viață nu se aplică.</p>
--	--	--

			<p>Comentarii: Art. 4 alin. (2) din Directiva 2014/62/UE este transpus prin normele generale ale Codului penal al Republicii Moldova privind etapele activității infracționale și răspunderea pentru infracțiunea neconsumată. Astfel, art. 25 din Codul penal stabilește că infracțiunea neconsumată include atât pregătirea, cât și tentativa de infracțiune, iar art. 27 definește tentativa ca fiind acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni, care nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului. În același timp, art. 81 din Codul penal reglementează expres modul de sancționare a tentativei, stabilind limite reduse ale pedepsei față de infracțiunea consumată, fără a exclude însă răspunderea penală pentru această formă de activitate infracțională. În consecință, sistemul de drept penal al Republicii Moldova prevede în mod general și uniform incriminarea și sancționarea tentativei pentru toate infracțiunile intenționate, inclusiv pentru cele prevăzute la art. 236–236² din Codul penal, asigurând astfel conformitatea cu cerințele art. 4 alin. (2) din Directivă.</p>
<p><i>Articolul 5</i></p> <p>Sancțiuni aplicabile persoanelor fizice</p> <p>(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4 sunt pasibile de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Analiza pedepselor din textul normelor înscrise la art. 236-236² din Codul penal (inclusiv atunci când aceste articole sunt coroborate cu art. 25 alin. (3), art. 27, art. 42 alin. (4) și (5), art. 81 sau 83 din Codul penal) demonstrează că acestea constituie sancțiuni eficace, proporționale și disuasive.</p> <p>Sistemul sancționator include, după caz, pedeapsa închisorii, amenda penală, privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, precum și măsura extremă a lichidării persoanei juridice. În conformitate cu legislația națională, amenda penală se stabilește în unități convenționale, iar o unitate convențională este echivalentă cu 50 de lei.</p>

	<p>expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p><u>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</u></p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p><u>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</u></p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p><u>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</u></p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p>		<p>Spre exemplu, pentru infracțiunea prevăzută la art. 236 alin. (1) din Codul penal – fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea acestora în scopul punerii în circulație – sancțiunea constă în închisoare de la 5 la 12 ani, cu amendă de la 3000 la 5000 unități convenționale, iar în cazul persoanei juridice, amendă de la 10000 la 13000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>În cazul persoanei fizice, amenda de 3000–5000 unități convenționale echivalează cu 150.000–250.000 lei, respectiv aproximativ 7.374–12.290 euro (calcul orientativ, în funcție de cursul valutar aplicabil).</p>
--	--	--	---

	<p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, <u>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</u></p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, <u>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</u></p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p>		
--	---	--	--

	<p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiterie</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiterie stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, <u>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</u></p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, <u>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</u></p>		
<p>(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Infracțiunile enunțate prevăd, inter alia, pedeapsa cu închisoarea pentru cele săvârșite. Mai mult, pentru a asigura ca pedeapsa să aibă un efect disuasiv pe</p>

<p>articolul 3 alineatul (1) litera (d), cele menționate la articolul 3 alineatul (2) și cele menționate la articolul 3 alineatul (3), implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (d), sunt pasibile de o pedeapsă maximă care prevede privarea de libertate.</p>	<p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p>		<p>lângă pedeapsa principală sub forma închisorii este prevăzută și amenda, în calitate de pedeapsă complementară obligatorie.</p>
---	--	--	--

	<p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru</p>		
--	--	--	--

	<p>fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv</p>		
--	--	--	--

	<p>importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		
<p>(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate de cel puțin opt ani.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p> <p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine,</p>	<p>Compatibil</p>	

utilizate pentru efectuarea plăților, **inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.**

Articolul 236 va avea următorul cuprins:

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități

	<p>convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>		
<p>(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (c) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (b) și (c), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate, de cel puțin cinci ani.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p>	<p>Compatibil</p>	

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană

	<p>care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>		
<p>(5) În ceea ce privește infracțiunea menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (b), statele membre pot să prevadă sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive, altele decât cele menționate la alineatul 4 din prezentul articol, inclusiv amenzi și privare de libertate, dacă moneda falsă a fost primită fără a se cunoaște faptul că este falsă, dar a fost transmisă cunoscându-se acest fapt.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p> <p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul,</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>		
--	---	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 6</i></p> <p>Răspunderea persoanelor juridice</p> <p>(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi angajată răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 care au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organ al persoanei juridice în cauză care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, pe baza:</p> <p>(a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice respective;</p> <p>(b) a unei competențe de a lua decizii în numele persoanei juridice respective; sau</p> <p>(c) a unei competențe de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice respective.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova:</p> <p>Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>(3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:</p> <p>a) de reprezentare a persoanei juridice;</p> <p>b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;</p> <p>c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.</p>
---	---	--------------------------	---

	<p>unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p>	<p>(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.</p> <p>Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu</p>
--	---	---

	<p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins: „Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p>		<p>funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>Dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. a) și b), alin. (3¹) și alin. (4) din Codul penal al Republicii Moldova sunt compatibile cu prevederile art. 6 alin. (1) din Directiva (UE) 2014/62, întrucât reglementează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice.</p> <p>Totodată, art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal, în redacția propusă prin proiect, prevăd expres sancțiuni aplicabile persoanelor juridice pentru infracțiunile aferente falsificării semnelor bănești și faptelor conexe acestora.</p>
--	--	--	--

	<p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		
<p>(2) Statele membre se asigură, de asemenea, că poate fi angajată răspunderea unei persoane juridice atunci când lipsa supravegherii sau</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova: Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p>

<p>a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) din prezentul articol a făcut posibilă săvârșirea unei infracțiuni menționate la articolele 3 și 4 în beneficiul persoanei juridice respective de către o persoană aflată sub autoritatea sa.</p>		<p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>(3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:</p> <p>a) de reprezentare a persoanei juridice;</p> <p>b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;</p> <p>c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.</p> <p>(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.</p>
---	--	---

			<p>[...]</p> <p>Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.</p> <p>Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p>
--	--	--	---

			<p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>Dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. c), alin. (3¹) și alin. (4) din Codul penal al Republicii Moldova sunt compatibile cu prevederile art. 6 alin. (2) din Directiva (UE) 2014/62, întrucât reglementează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice.</p> <p>Totodată, art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal, în redacția propusă prin proiect, prevăd expres sancțiuni aplicabile persoanelor juridice pentru infracțiunile aferente falsificării semnelor bănești și faptelor conexe acestora.</p>
<p>(3) Răspunderea persoanei juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) din prezentul articol nu exclude inițierea procedurilor penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova:</p> <p>Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p>

			<p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>(3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:</p> <p>a) de reprezentare a persoanei juridice;</p> <p>b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;</p> <p>c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.</p> <p>(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.</p> <p>(5) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracțiunea săvârșită.</p> <p>Comentarii: Dispoziția din art. 21 alin. (5) din Codul penal este compatibilă cu prevederea din art. 6 alin. (3) din Directiva (UE) 2014/62. În art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal (din proiect) sunt prevăzute pedepse atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice.</p>
<p><i>Articolul 7</i></p> <p>Sanțiuni pentru persoanele juridice</p> <p>Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană juridică a cărei răspundere este antrenată în</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p>	Compatibil	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 63. Categoriile pedepselor aplicate persoanelor juridice</p> <p>(1) Persoanelor juridice li se pot aplica următoarele pedepse:</p> <p>a) amendă;</p> <p>b) privare de dreptul de a exercita o anumită activitate;</p> <p>c) lichidare.</p>

<p>temeiul articolului 6 este pasibilă de sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, care includ amenzi penale sau de altă natură și, eventual, alte sancțiuni, precum:</p> <p>(a) excluderea de la dreptul de a primi beneficii sau ajutoare publice;</p> <p>(b) interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale;</p> <p>(c) plasarea sub supraveghere judiciară;</p> <p>(d) dizolvarea judiciară;</p> <p>(e) închiderea temporară sau permanentă a unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii.</p>	<p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p>	<p>(2) Amenda se aplică în calitate de pedeapsă principală.</p> <p>(3) Privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea acesteia se aplică atât ca pedepse principale, cât și ca pedepse complementare.</p> <p>Articolul 64. Amenda</p> <p>(1) Amenda este o sancțiune pecuniară ce se aplică de instanța de judecată în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod.</p> <p>(2) Amenda se stabilește în unități convenționale. Unitatea convențională de amendă este egală cu 50 de lei.</p> <p>(3) Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele la 500 la 3000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material – până la 20000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii. Mărimea amenzii se stabilește în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale. Luând în considerare circumstanțele cauzei, instanța de judecată poate dispune achitarea amenzii în rate timp de până la 5 ani.</p> <p>(3¹) În cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.</p> <p>(4) În cazurile prevăzute la art.21 alin. (3), mărimea amenzii pentru persoanele juridice se stabilește în</p>
--	--	---

	<p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane</p>	<p>limitele de la 1500 la 60000 unități convenționale, în funcție de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de mărimea daunei cauzate, luându-se în considerare situația economico-financiară a persoanei juridice. În caz de eschivare cu rea-voință a persoanei juridice de la achitarea amenzii fixate, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu urmărirea patrimoniului.</p> <p>(5) În caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maxime, prevăzute de articolul respectiv al Părții speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale.</p> <p>(6) Amenda în calitate de pedeapsă complementară poate fi aplicată numai în cazurile în care ea este prevăzută ca atare pentru infracțiunea corespunzătoare.</p> <p>(7) În cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru 100 unități convenționale de amendă.</p> <p>Articolul 73. Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate</p> <p>(1) Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite</p>
--	--	--

	<p>sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea,</p>	<p>acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități.</p> <p>(2) Privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu sau la o anumită perioadă a anului și se stabilește pe un termen de până la 5 ani sau pe un termen nelimitat.</p> <p>Articolul 74. Lichidarea persoanei juridice</p> <p>(1) Lichidarea persoanei juridice constă în dizolvarea acesteia, cu survenirea consecințelor prevăzute de legislația civilă.</p> <p>(2) Lichidarea persoanei juridice se stabilește în cazul în care instanța de judecată constată că gravitatea infracțiunii săvârșite face imposibilă păstrarea unei atare persoane juridice și prelungirea activității ei.</p> <p>Comentarii: În art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal (din proiect) amenda este prevăzută ca pedeapsă principală pentru persoanele juridice. În aceleași articole, privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea acesteia se aplică ca pedepse complementare. Considerăm astfel de pedepse eficiente, proporționale și disuasive, mai ales în condițiile: (i) majorării limitelor pedepsei sub forma amenzii, și (ii) instituirii suplimentare a pedepsei sub forma lichidării persoanei juridice pentru unele fapte grave de falsificare a semnelor bănești sau de emitere frauduloasă a acestora.</p> <p>Referitor la pedepsele menționate la art. 7 lit. (a), c) și (e) din Directivă, acestea fac obiectul de reglementare a altui proiect de lege, proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea</p>
--	--	---

	<p>transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		<p>răspunderii penale a persoanei juridice) care a fost transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.</p>
<p><i>Articolul 8</i></p> <p>Jurisdicție</p> <p>(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4, în cazul în care:</p> <p>(a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau în parte, pe teritoriul său; sau</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p>

		<p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomati ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele</p>
--	--	--

			<p>internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p> <p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p>
<p>(b) autorul infracțiunii este un cetățean al său.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatrizului cu domiciliul</p>

		<p>permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p> <p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii</p>
--	--	--

			<p>Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p>
<p>(2) Fiecare stat membru a cărui monedă este euro ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4 comise în afara teritoriului său, cel puțin în cazurile în care acestea se referă la moneda euro și în care:</p> <p>(a) autorul infracțiunii se află pe teritoriul statului membru respectiv și nu este extrădat; sau</p> <p>(b) bancnote sau monede euro false având legătură cu infracțiunea au fost descoperite pe teritoriul statului membru respectiv.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de</p>

		<p>răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p> <p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p> <p>Articolul 12. Locul săvârșirii faptei</p>
--	--	--

			<p>(1) Locul săvârșirii faptei se consideră locul unde a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.</p> <p>(2) Locul săvârșirii infracțiunii transnaționale se consideră atare dacă:</p> <p>a) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriul a încă, cel puțin, unui alt stat;</p> <p>b) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar o parte substanțială a organizării și controlului acesteia a avut loc într-un alt stat, și invers;</p> <p>c) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale care desfășoară activitate infracțională în mai mult de un stat, și invers;</p> <p>d) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar are consecințe grave într-un alt stat, și invers.</p>
<p>În scopul urmăririi penale a infracțiunilor menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatele (2) și (3), în cazul în care se referă la articolul 3 alineatul (1) litera (a), precum și a instigării, a complicității și a tentativei de comitere a acestor infracțiuni, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că jurisdicția sa nu este supusă condiției ca faptele în cauză să fie considerate infracțiuni în locul unde au fost comise.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere</p>

		<p>penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p>
--	--	--

			<p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p> <p>Comentarii: Prevederile de la art.11 din Codul penal al Republicii Moldova, ce consacră principiile aplicării legii penale în spațiu, inclusiv normele ce vizează principiul teritorialității, dar și cel al personalității (cetățeniei active) nu prevăd în calitate de condiție <i>sine qua non</i> cerința dublei impuneri, ca fapta să fie considerată infracțiune atât în Republica Moldova, cât și în legislația statului în care a fost comisă infracțiunea.</p> <p>Astfel, dispozițiile alin. (2) al art. 11 nu condiționează expres tragerea la răspundere penală de existența incriminării corespunzătoare în statul unde fapta a fost comisă, ceea ce permite exercitarea jurisdicției naționale și în lipsa dublei incriminări, în conformitate cu obiectivul art. 8 alin. (2) al directivei. Prin urmare, acest lucru este valabil și în cazul fabricării semnelor bănești false sau fabricării, punerii în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiter.</p>
<p><i>Articolul 9</i></p> <p>Instrumente de anchetă</p> <p>Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că</p>	<p>Art. III- Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor</p> <p>(1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sunt</p>

<p>persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 au acces la instrumente eficiente de anchetă, cum ar fi cele utilizate pentru cazurile de criminalitate organizată sau pentru alte infracțiuni grave.</p>	<p>La articolul 138¹ alineatul (2) textul „art. 236,” se substituie cu textul „art. 236-236²”.</p>	<p>clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.</p> <p>(2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.</p> <p>(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.</p> <p>(4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.</p> <p>(5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.</p> <p>[...]</p> <p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 133. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații</p> <p>(1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>1) este pornită urmărirea penală cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune;</p> <p>2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;</p>
--	--	--

		<p>3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor.</p> <p>(2) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuțului, învinuțului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.</p> <p>(3) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în privința victimei, părții vătămăte, părții civile, martorului sau rudei persoanelor respective dacă există pericol iminent pentru viața, sănătatea sau libertatea acesteia, dacă este necesară prevenirea infracțiunii sau dacă există riscul evident al pierderii iremediabile ori al denaturării probelor. În sensul prezentului alineat, măsurile speciale de investigații se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135 doar la cererea scrisă sau cu acordul scris al persoanelor indicate în prezentul alineat. Măsura specială de investigații dispusă potrivit prezentului alineat urmează a fi încetată imediat după dispariția temeiului care a stat la baza dispunerii și autorizării acesteia sau la cererea expresă a persoanei în privința căreia a fost dispusă măsura specială de investigații.</p> <p>(4) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în cadrul investigațiilor financiare paralele în scopul recuperării bunurilor infracționale.</p> <p>(5) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în cadrul investigațiilor care vizează constatarea infracțiunilor conexe încălcării prevederilor Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.</p> <p>Articolul 134. Măsurile speciale de investigații</p>
--	--	---

		<p>(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:</p> <p>1) cu autorizarea judecătorului de instrucție:</p> <p>a) cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;</p> <p>b) supravegherea tehnică;</p> <p>c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;</p> <p>d) reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale;</p> <p>e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;</p> <p>f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;</p> <p>g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;</p> <p>2) cu autorizarea procurorului:</p> <p>a) identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;</p> <p>b) controlul transmiterii sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;</p> <p>c) livrarea supravegheată;</p> <p>d) achiziția de control;</p> <p>e) investigația sub acoperire;</p> <p>f) urmărirea vizuală;</p>
--	--	---

		<p>g) culegerea de informații.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 2) lit. a) și g) pot fi dispuse și efectuate din momentul începerii procesului penal.</p> <p>(3) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații se face uz de sisteme informaționale, aparate de înregistrare foto, audio și video, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor.</p> <p>Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>(1) Interceptarea comunicărilor și/sau a imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio, video, scrise sau grafice, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea pe un suport informațional a informațiilor obținute în urma interceptării.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art. 181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2),</p>
--	--	--

		<p>art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236, 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p> <p>Potrivit modificărilor propuse la art. 1381 din Codul de procedură penală, art. 1381 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>(1) Interceptarea comunicărilor și/sau a imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio, video, scrise sau grafice, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea pe un suport informațional a informațiilor obținute în urma interceptării.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art. 181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art.</p>
--	--	---

		<p>188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236-236², 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p> <p>Comentarii: Având în vedere clasificarea categoriilor de infracțiuni prevăzută la art. 16 din Codul penal al Republicii Moldova, infracțiunea prevăzută la art. 236 alin. (1) din Codul penal se atribuie categoriei infracțiunilor grave, iar cea prevăzută la alin. (2) al aceluiași articol – categoriei infracțiunilor deosebit de grave. Prin proiectul de lege, noile componente de infracțiune prevăzute la art. 236¹ și art. 236² din Codul penal sunt, de asemenea, atribuite categoriei infracțiunilor grave. În acest context, cadrul procesual-penal național oferă instrumente suficiente și eficiente pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești și a infracțiunilor conexe. Astfel, Codul de procedură penală al Republicii Moldova și <i>Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații</i> prevăd posibilitatea aplicării măsurilor speciale de investigație pentru infracțiunile grave, deosebit de grave și excepțional de grave.</p>
--	--	---

			<p>Totodată, dispozițiile art. 138¹ din Codul de procedură penală, în redacția în vigoare, prevăd posibilitatea aplicării măsurii speciale de investigație privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor în cazul infracțiunii de „Fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false”. Prin proiectul de lege, sfera de aplicare a acestor instrumente procesuale este extinsă și asupra noilor componente de infracțiune introduse la art. 236¹ și art. 236² din Codul penal.</p> <p>Prin urmare, legislația procesual-penală națională asigură mecanisme adecvate și efective pentru investigarea și combaterea infracțiunilor prevăzute de proiect, inclusiv prin utilizarea măsurilor speciale de investigație în condițiile și limitele stabilite de lege.</p>
<p><i>Articolul 10</i></p> <p>Obligația de a transmite bancnote și monede euro falsificate pentru analiza și detectarea falsurilor</p> <p>Statele membre garantează că, în timpul procedurilor penale, examinarea, de către centrul național de analiză și centrul național de analiză a monedelor, a bancnotelor și a monedelor euro suspectate de a fi false, în scopul analizării, identificării și detectării altor falsuri este permisă fără întârziere. Autoritățile competente transmit eşantioanele necesare fără întârziere și, cel târziu, imediat ce a fost pronunțată hotărârea finală în cadrul procedurii penale</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p> <p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false Centru de analiză</p> <p>(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.</p> <p>(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității</p>		
--	---	--	--

	<p>administrării probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.</p> <p>(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.</p>		
<p><i>Articolul 11</i></p> <p>Statistici</p> <p>Statele membre transmit Comisiei, cel puțin o dată la doi ani, date privind numărul infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4, precum și numărul persoanelor urmărite și condamnate pentru infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4.</p>		Exclusă	Prevedere UE exclusă prin Directiva (UE) 2024/2808 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare
<p><i>Articolul 12</i></p> <p>Raportul Comisiei și revizuirea</p> <p>Până la 23 mai 2019, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive. Raportul evaluează măsura în care statele membre au adoptat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.</p>		Prevedere UE neaplicabilă	

<p>Articolul 13</p> <p>Înlocuirea Deciziei-cadru 2000/383/JAI</p> <p>Decizia-cadru 2000/383/JAI se înlocuiește prin prezenta directivă pentru statele membre cărora li se aplică aceasta din urmă, fără a se aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenul pentru transpunerea Deciziei-cadru 2000/383/JAI în dreptul intern. Pentru statele membre cărora li se aplică prezenta directivă, trimerile la Decizia-cadru 2000/383/JAI se interpretează și ca trimiteri la prezenta directivă.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	
<p><i>Articolul 14</i></p> <p>Transpunere</p> <p>(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 23 mai 2016. Acestea informează imediat Comisia în acest sens. Atunci când statele membre adoptă măsurile în cauză, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Metodele prin care se face această trimitere sunt stabilite de către statele membre.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor măsuri de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.			
<i>Articolul 15</i> Intrarea în vigoare Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.		Prevedere UE neaplicabilă	
<i>Articolul 16</i> Destinatari Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.		Prevedere UE neaplicabilă	

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse, nr. CELEX Decizia Consiliului din 06 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JAI), nr. CELEX: 32001D0887
2	Titlul proiectului de act normativ național Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei</i>)
3	Gradul general de compatibilitate: Parțial compatibil
4	Autoritatea/persoana responsabilă Ministerul Justiției, Daniela Știrbu, Consultant principal, Secția drept public, Direcția elaborare acte normative
5	Data întocmirii 11 mai 2026

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6	7	8	9
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 1</i></p> <p style="text-align: center;">Definiții</p> <p>În sensul prezentei decizii: (a) „bancnote falsificate” și „monede falsificate” înseamnă bancnotele și monedele, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p>	Compatibil	<p>Comentarii: Conform art.2 lit.a) din Regulamentul (CE) nr.1338/2001 al Consiliului din 28 iunie 2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării, prin „bancnote falsificate” și „monede falsificate” se are în vedere „bancnotele și monedele denumite în euro sau care au aparența unor bancnote sau monede euro, și care au fost fabricate sau alterate în mod fraudulos”.</p> <p>Bancnotele falsificate și monedele falsificate constituie obiect material sau, după caz, produs al infracțiunii prevăzute la art.236 din Codul penal.</p> <p>Definiția „semnelor bănești” propusă a fi reglementată la art.132⁶ din Codul penal, va acoperi esența noțiunii „bancnote falsificate” și „monede falsificate” așa cum este descrisă la articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001. Or, definiția propusă va reglementa atât ipoteza semnelor bănești metalice false (monedelor), cât și a semnelor bănești de hârtie false (bancnotelor).</p>

			<p>Plus la aceasta, interpretarea sistemică a definiției de la art. 132⁶ din Codul penal în raport cu textul normelor de la art.236 din Codul penal, scoate în evidență posibilitatea evoluării, în calitate de obiect material/produs al infracțiunii, atât a semnelor bănești contrafăcute, cât și a semnelor bănești alterate. În primul caz, sunt vizate semne bănești fabricate de la zero și care imită considerabil semnele bănești autentice. În cel de-al doilea caz, sunt vizate semne bănești autentice care, în rezultatul alterării (modificării conținutului sau aspectului), devin semne bănești false.</p> <p>În concluzie, este suficientă definiția noțiunii „semne bănești” propusă a fi introdusă în Partea Generală a Codului penal. Iar interpretarea sistemică a acestei noțiuni cu conținutul art.236 din Codul penal explică clar ce înseamnă „monede falsificate” și „bancnote falsificate”.</p>
<p>(b) „falsificare și infracțiuni legate de falsificarea monedei euro” înseamnă acțiunile, în legătură cu moneda euro, descrise la articolele 3-5 din Decizia-cadru 2000/383/JAI;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Decizia-cadru 2000/383/JAI a fost înlocuită prin Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului.</p> <p>Infracțiunile de falsificare de monedă, dar și cele legate de falsificarea monedei euro (prevăzute de art.3-5 din Decizia-cadru 2000/383/JAI sunt consfințite la art.3 și 4 din Directiva 2014/62/UE.</p> <p>Actualmente, Codul penal incriminează la art.236 infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false.</p> <p>În același timp, prin proiectul de lege sunt propuse completări și ajustări la Codul penal prin alinierea integrală la textul Directivei 2014/62, inclusiv prin incriminarea: a) importului, exportului, primirii, păstrării, transportării și expedierii semnelor bănești false în scopul punerii în circulație; b) păstrării</p>

	<p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p>	<p>instrumentelor în scopul fabricării semnelor bănești false; c) emiterii frauduloase de semne bănești.</p> <p>În concluzie, nu este necesară definirea falsificării și infracțiunilor legate de falsificarea monedei euro, fiind suficientă lista infracțiunilor aferente falsificării semnelor bănești false (prevăzute la art.236-236² din Codul penal, propuse a fi reglementate prin proiectul de lege).</p>
--	---	---

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.

Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 236¹**. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea **semnelor bănești false**

(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică

	<p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar</p>		
--	---	--	--

	<p>persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p>		
<p>(c) „autorități competente” înseamnă autoritățile desemnate de statele membre pentru centralizarea informațiilor, în special oficiile centrale naționale, și pentru constatarea, cercetarea sau sancționarea falsificărilor și a infracțiunilor legate de falsificarea monedei euro;</p>	<p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora..</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea</p>	<p>Parțial Compatibil</p>	<p>Comentarii: La data de 19 decembrie 2024 a fost adoptată Legea nr. 307 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Internațională privind Stoparea Falsificării de Monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929. Potrivit art.2 din lege „Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor convenției menționate”.</p> <p>În acest sens, având în vedere angajamentele asumate, Ministerul Afacerilor Interne este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei, care va asigura colaborarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, oficiile naționale centrale din alte țări, Europol și Interpol etc., inclusiv centralizarea la nivel național, a informațiilor care urmează să faciliteze/coordoneze prevenirea, desfășurarea investigațiilor penale în cazurile de falsificare a însemnelor monetare depistate pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, la 17 iulie 2025, în cadrul ședinței Grupului de lucru 32 „Control financiar”, a fost aprobat Conceptul cu privire la desemnarea Centrelor naționale de analiză a bancnotelor și monedelor suspecte de a fi false, inclusiv a Centrului de monitorizare a falsurilor. Conform Conceptului aprobat, aceste centre urmează a fi create în cadrul BNM, până la aderarea UE.</p> <p>Infracțiunile reglementate prin proiect (prevăzute la art.236-236² din Codul penal), sunt atribuite în categoria infracțiunilor grave și deosebit de grave. Codul de</p>

	<p>regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>	<p>procedură penală oferă instrumente suficiente și eficiente întru cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești sau de emiteră frauduloasă a semnelor bănești.</p> <p>Codul de procedură penală și Legea nr. 59/2012 privind măsurile speciale de investigație prevăd instrumente speciale pentru a investiga și a urmări penal infracțiunile care sunt cel puțin clasificate drept infracțiuni grave. În cadrul unui proces penal pot fi dispuse și desfășurate măsuri speciale de investigație prevăzute de Codul de procedură penală, și în strictă conformitate cu prevederile acestuia.</p> <p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 133. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații</p> <p>(1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:</p> <ol style="list-style-type: none">1) este pornită urmărirea penală cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune;2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor. <p>(2) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 134. Măsurile speciale de investigații</p>
--	--	---

		<p>(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:</p> <p>1) cu autorizarea judecătorului de instrucție:</p> <ul style="list-style-type: none">a) cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;b) supravegherea tehnică;c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;d) reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale;e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice; <p>2) cu autorizarea procurorului:</p> <ul style="list-style-type: none">a) identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;b) controlul transmiterii sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;c) livrarea supravegheată;d) achiziția de control;e) investigația sub acoperire;f) urmărirea vizuală;g) culegerea de informații. <p>[...]</p> <p>Articolul 253. Organele de urmărire penală</p> <p>(1) Urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii în cadrul:</p> <ul style="list-style-type: none">1) Ministerului Afacerilor Interne;2) Serviciului Vamal;3) Centrului Național Anticorupție;
--	--	---

		<p>4) Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>(2) Organele de urmărire penală sînt organizate în structuri centrale și structuri teritoriale și sînt reprezentate de ofițeri de urmărire penală anume desemnați în cadrul instituțiilor menționate în alin.(1) și subordonați organizațional conducătorului instituției respective.</p> <p>(3) Ofițerii de urmărire penală sînt independenți, se supun legii și indicațiilor scrise ale procurorului.</p> <p>(4) Statutul ofițerului de urmărire penală este stabilit prin lege.</p> <p>Articolul 266. Competența organului de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne</p> <p>Organul de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată prin lege în competența altor organe de urmărire penală sau este dată în competența lui prin ordonanța procurorului.</p> <p>Comentarii: Codul de procedură penală nu stabilește în competența altor organe efectuarea urmăririi penale în privința infracțiunilor prevăzute la art.236 din Codul penal. Prin urmare, de regulă, ține de competența organului de urmărire penală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne efectuarea urmăririi penale în ceea ce privește infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false. În concluzie, definirea noțiunii „autorități competente” este superflua, fiind suficientă reglementarea clară și expresă a autorităților desemnate cu atribuții de centralizare a informațiilor, constatare, cercetare și sancționare a falsificărilor și a infracțiunilor legate de falsificarea monedei euro. Această abordare este determinată inclusiv de tehnica legislativă națională, potrivit căreia aspectele și raporturile de procedură penală sunt reglementate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, iar nu prin norme specifice unei legi speciale.</p>
--	--	--

<p>(d) „Convenția de la Geneva” înseamnă Convenția internațională privind stoparea falsificării de monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929 și protocolul la aceasta;</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: La data de 19 decembrie 2024 a fost adoptată Legea nr. 307 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Internațională privind Stoparea Falsificării de Monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929. Totodată, definirea sintagmei „Convenția de la Geneva” nu se consideră necesară, întrucât aceasta constituie doar o formulare abreviată utilizată pentru desemnarea Convenției.</p>
<p>(e) „Convenția Europol” înseamnă Convenția din 26 iulie 1995 privind constituirea Oficiului European de Poliție (7).</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	
<p><i>Articolul 2</i> Expertiza bancnotelor și a monedelor Statele membre garantează faptul că, în cadrul anchetelor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro: (a) expertizele necesare ale bancnotelor suspectate a fi false sunt efectuate de un centru național de analiză (CNA) desemnat sau stabilit în temeiul articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 și (b) expertizele necesare ale monedelor suspectate a fi false sunt efectuate de un centru național de analiză a monedelor (CNAM) desemnat sau stabilit în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001.</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează: Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins: „Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești (1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante. (2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: La 17 iulie 2025, în cadrul ședinței Grupului de lucru 32 „Control financiar”, a fost aprobat Conceptul cu privire la desemnarea Centrelor naționale de analiză a bancnotelor și monedelor suspecte de a fi false, inclusiv a Centrului de monitorizare a falsurilor. Conform Conceptului aprobat, aceste centre urmează a fi create în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, până la aderarea UE.</p>

	<p>termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p>		
--	--	--	--

	<p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>		
<p><i>Articolul 3</i></p> <p>Transmiterea rezultatului expertizelor</p> <p>Statele membre urmăresc comunicarea către Europol, în conformitate cu articolul 2, a rezultatelor expertizelor efectuate de CNA și CNAM, în conformitate cu Convenția Europol.</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p> <p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării</p>	<p>Parțial Compatibil</p>	<p>Comentarii: În contextul art. 3 din Decizia 2005/511/JAI a Consiliului, care prevede transmiterea către Europol a rezultatelor expertizelor efectuate de centrele naționale de analiză, se relevă că, în vederea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei.</p> <p>Acesta va asigura cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv cu Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratul General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Europol și Interpol, precum și centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare pentru facilitarea și</p>

	<p>examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se</p>		<p>coordonarea activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești depistate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, obligațiile privind transmiterea rezultatelor examinărilor/expertizelor efectuate de centrele de analiză către autoritățile și organismele competente vor fi reglementate detaliat în Regulamentul de organizare și funcționare al subdiviziunii responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege prevăd expres elaborarea și aprobarea cadrului normativ subsecvent necesar pentru implementarea acestor obligații.</p>
--	--	--	---

	<p>referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>		
<p><i>Articolul 4</i></p> <p>Obligația de a comunica informații</p> <p>(1) Statele membre asigură comunicarea către Europol de către oficiile centrale naționale menționate la articolul 12 din Convenția de la Geneva, în conformitate cu Convenția</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p> <p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea a 6¹-a</p> <p>Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p>	<p>Incompatibil</p>	<p>Comentarii: În contextul art. 3 din Decizia 2005/511/JAI a Consiliului, care prevede transmiterea către Europol a rezultatelor expertizelor efectuate de centrele naționale de analiză, se relevă că, în vederea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei.</p>

<p>Europol, a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro, inclusiv informațiile primite de la statele terțe. Statele membre și Europol cooperează pentru stabilirea informațiilor care trebuie comunicate. Aceste informații cuprind cel puțin datele de identificare ale persoanelor respective, natura infracțiunilor, circumstanțele descoperirii infracțiunilor, contextul confiscării și legăturile cu alte cauze.</p>	<p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p>		<p>Acesta va asigura cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv cu Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Europol și Interpol, precum și centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare pentru facilitarea și coordonarea activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești depistate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, obligațiile privind transmiterea rezultatelor examinărilor/expertizelor efectuate de centrele de analiză către autoritățile și organismele competente vor fi reglementate detaliat în Regulamentul de organizare și funcționare al subdiviziunii responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege prevăd expres elaborarea și aprobarea cadrului normativ subsecvent necesar pentru implementarea acestor obligații. În acest context, regulile de comunicare a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro către Europol de către oficiul central național, în sensul Convenției de la Geneva, urmează să facă obiectul de reglementare a unui al proiect de act normativ.</p>
--	--	--	---

	<p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>		
<p>(2) În desfășurarea cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro, autoritățile competente ale statelor membre</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează: Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova Articolul 535¹. Cooperarea judiciară internațională prin intermediul procurorului de legătură la Eurojust (1) Procurorul de legătură al Republicii Moldova la Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie</p>

<p>recurg, după caz, la facilitățile oferite de Unitatea provizorie de cooperare judiciară și, în continuare, la facilitățile de cooperare oferite de Eurojust, în momentul în care va fi instituit, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în instrumentele de instituire a Unității provizorii de cooperare judiciară și Eurojust.</p>	<p align="center">„Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p>		<p>de Justiție Penală (Eurojust) (în continuare – <i>procuror de legătură la Eurojust</i>) facilitează și sprijină în alt mod emiterea și executarea cererilor de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă, formulate de autoritățile competente ale Republicii Moldova sau adresate acestora de autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene, de organele și agențiile de specialitate ale Uniunii Europene, în limitele prevederilor Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, ratificat prin Legea nr. 113/2015.</p> <p>(2) Cererile de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă către sau de la autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene, precum și către sau de la organele și agențiile de specialitate ale Uniunii Europene pot fi transmise de către procurorul de legătură la Eurojust, cu informarea autorităților centrale competente ale Republicii Moldova.</p> <p>(3) Procurorul de legătură la Eurojust are acces la informațiile conținute în cazierul judiciar sau în orice alt registru al Republicii Moldova în aceleași condiții ca și un procuror.</p> <p>(4) Procurorul de legătură la Eurojust poate contacta direct și poate face schimb de informații cu autoritățile competente ale Republicii Moldova, precum și cu orice autoritate sau organizație internațională, cu orice autoritate competentă din statele membre ale Uniunii Europene, cu orice organ sau agenție de specialitate a Uniunii Europene, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>(5) Cu acordul autorităților centrale competente, procurorul de legătură la Eurojust poate să emită ori să execute orice cerere de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă.</p>
---	---	--	---

	<p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>	<p>Prevederi similare sunt înscrise la art.13¹ din Legea nr.371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală.</p> <p>Comentarii: În contextul art. 3 din Decizia 2005/511/JAI a Consiliului, care prevede transmiterea către Europol a rezultatelor expertizelor efectuate de centrele naționale de analiză, se relevă că, în vederea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei.</p> <p>Acesta va asigura cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv cu Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratul General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Europol și Interpol, precum și centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare pentru facilitarea și coordonarea activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești depistate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, obligațiile privind transmiterea rezultatelor examinărilor/expertizelor efectuate de centrele de analiză către autoritățile și organismele competente vor fi reglementate detaliat în Regulamentul de organizare și funcționare al subdiviziunii responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege prevăd expres elaborarea și aprobarea cadrului normativ subsecvent necesar pentru implementarea acestor obligații. În acest context, regulile de comunicare a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro către Europol de către oficiul central</p>
--	--	---

			național, în sensul Convenției de la Geneva, urmează să facă obiectul de reglementare a unui al proiect de act normativ.
<p><i>Articolul 5</i></p> <p>Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării sale în Jurnalul Oficial.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	

Tabelul comparativ
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002		
-----	Se completează cu articolul 132 ⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236 ² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.	Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.
Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești (bancnotelor și monedelor metalice, inclusiv a celor jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine), a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, utilizate pentru efectuarea plăților, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 unități convenționale	Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.	Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite:

<p>cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) - <i>abrogată</i>;</p> <p>b) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>c) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p>	<p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>	<p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>
<p>-----</p>	<p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p>	<p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p>

	<p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p>	<p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p>
<p>-----</p>	<p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se</p>	<p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la</p>

	<p>pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>	<p>10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>
Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003		
<p>Articolul 93. Probele [...]</p> <p>(2) În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului, specialistului, expertului; 2) raportul de expertiză judiciară; 3) corpurile delictive; 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 5) documentele (inclusiv cele oficiale); 6) înregistrările audio sau video, fotografiile; 7) constatările tehnico-științifice și medico-legale; 8) actele procedurale în care se consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigații și 	<p>Articolul 93 alineatul (2) se completează cu punctul 7¹⁾ cu următorul cuprins: „7¹⁾ examinările tehnice ale semnelor bănești;”.</p>	<p>Articolul 93. Probele [...]</p> <p>(2) În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului, specialistului, expertului; 2) raportul de expertiză judiciară; 3) corpurile delictive; 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 5) documentele (inclusiv cele oficiale); 6) înregistrările audio sau video, fotografiile; 7) constatările tehnico-științifice și medico-legale; 7¹⁾ examinările tehnice ale semnelor bănești; 8) actele procedurale în care se consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigații și

<p>anexele la ele, inclusiv stenograma, fotografiile, înregistrările și altele;</p> <p>9) procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art. 276¹ dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control.</p> <p>10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare.</p> <p>[...]</p>		<p>anexele la ele, inclusiv stenograma, fotografiile, înregistrările și altele;</p> <p>9) procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art. 276¹ dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control.</p> <p>10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>[...]</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art.181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224</p>	<p>La articolul 138¹ alineatul (2) textul „art. 236,” se substituie cu textul „art. 236-236²,”.</p>	<p>Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>[...]</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art.181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3)</p>

<p>alin. (3) și (4), art. 236, 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p>		<p>și (4), art. 236-236², 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 160. Asigurarea păstrării corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal</p> <p>(1) La păstrarea corpurilor delictive și a altor obiecte, la transmiterea lor pentru efectuarea expertizei judiciare sau a constatării tehnico-științifice sau medico-legale, precum și la transmiterea cauzei altui organ de urmărire penală sau altei instanțe judecătorești trebuie să fie luate măsuri pentru a preveni pierderea, deteriorarea, alterarea, atingerea între ele sau amestecul corpurilor delictive ori al altor obiecte.</p> <p>[...]</p>	<p>La articolul 160 alineatul (1) după textul „a constatării tehnico-științifice sau medico-legale,” se completează cu textul „examinării tehnice a semnelor bănești,”.</p>	<p>Articolul 160. Asigurarea păstrării corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal</p> <p>(1) La păstrarea corpurilor delictive și a altor obiecte, la transmiterea lor pentru efectuarea expertizei judiciare sau a constatării tehnico-științifice sau medico-legale, examinării tehnice a semnelor bănești, precum și la transmiterea cauzei altui organ de urmărire penală sau altei instanțe judecătorești trebuie să fie luate măsuri pentru a preveni pierderea, deteriorarea, alterarea, atingerea între ele sau amestecul corpurilor delictive ori al altor obiecte.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 273. Organele de constatare, competența și acțiunile acestora</p> <p>[...]</p> <p>(2) Organele menționate la alin.(1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să</p>	<p>La articolul 273 alineatul (2) după textul „să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale,” se completează cu textul „ să dispună examinarea tehnică a semnelor bănești,”.</p>	<p>Articolul 273. Organele de constatare, competența și acțiunile acestora</p> <p>[...]</p> <p>(2) Organele menționate la alin.(1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la</p>

<p>obțină de la ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art. 260–261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă.</p> <p>[...]</p>		<p>ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art. 260–261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă.</p> <p>[...]</p>
<p>-----</p>	<p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Secțiunea a 6¹-a</p> <p>Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un</p>	<p>„Secțiunea a 6¹-a</p> <p>Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina</p>

	<p>specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>Articolul 141². Raportul de examinare tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Rezultatele examinării tehnice se consemnează într-un raport, care se anexează la materialele cauzei.</p> <p>(2) Organul de urmărire penală, procurorul, organul de constatare sau instanța de judecată informează părțile că au dreptul să ia cunoștință de raportul, întocmind un proces-verbal în cazul exercitării acestui drept.</p> <p>(3) În cazul în care raportul nu este complet sau concluziile acestuia sunt neclare ori insuficiente, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată dispune efectuarea unei expertize judiciare.</p> <p>Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false centrului național de analiză desemnat</p> <p>(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.</p>	<p>examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>Articolul 141². Raportul de examinare tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Rezultatele examinării tehnice se consemnează într-un raport, care se anexează la materialele cauzei.</p> <p>(2) Organul de urmărire penală, procurorul, organul de constatare sau instanța de judecată informează părțile că au dreptul să ia cunoștință de raportul, întocmind un proces-verbal în cazul exercitării acestui drept.</p> <p>(3) În cazul în care raportul nu este complet sau concluziile acestuia sunt neclare ori insuficiente, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată dispune efectuarea unei expertize judiciare.</p> <p>Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false centrului național de analiză desemnat</p> <p>(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.</p> <p>(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității administrării</p>
--	--	--

	<p>(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității administrării probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.</p> <p>(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.</p>	<p>probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.</p> <p>(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.</p>
--	--	---

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse, nr. CELEX Decizia Consiliului din 06 decembrie 2001 privind protecția monedei euro împotriva falsificării (2001/887/JAI), nr. CELEX: 32001D0887
2	Titlul proiectului de act normativ național Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei</i>)
3	Gradul general de compatibilitate: Parțial compatibil
4	Autoritatea/persoana responsabilă Ministerul Justiției, Daniela Știrbu, Consultant principal, Secția drept public, Direcția elaborare acte normative
5	Data întocmirii 11 mai 2026

Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6	7	8	9
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 1</i></p> <p style="text-align: center;">Definiții</p> <p>În sensul prezentei decizii: (a) „bancnote falsificate” și „monede falsificate” înseamnă bancnotele și monedele, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p>	Compatibil	<p>Comentarii: Conform art.2 lit.a) din Regulamentul (CE) nr.1338/2001 al Consiliului din 28 iunie 2001 de definire a măsurilor necesare protecției monedei euro împotriva falsificării, prin „bancnote falsificate” și „monede falsificate” se are în vedere „bancnotele și monedele denumite în euro sau care au aparența unor bancnote sau monede euro, și care au fost fabricate sau alterate în mod fraudulos”.</p> <p>Bancnotele falsificate și monedele falsificate constituie obiect material sau, după caz, produs al infracțiunii prevăzute la art.236 din Codul penal.</p> <p>Definiția „semnelor bănești” propusă a fi reglementată la art.132⁶ din Codul penal, va acoperi esența noțiunii „bancnote falsificate” și „monede falsificate” așa cum este descrisă la articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001. Or, definiția propusă va reglementa atât ipoteza semnelor bănești metalice false (monedelor), cât și a semnelor bănești de hârtie false (bancnotelor).</p>

			<p>Plus la aceasta, interpretarea sistemică a definiției de la art. 132⁶ din Codul penal în raport cu textul normelor de la art.236 din Codul penal, scoate în evidență posibilitatea evoluării, în calitate de obiect material/produs al infracțiunii, atât a semnelor bănești contrafăcute, cât și a semnelor bănești alterate. În primul caz, sunt vizate semne bănești fabricate de la zero și care imită considerabil semnele bănești autentice. În cel de-al doilea caz, sunt vizate semne bănești autentice care, în rezultatul alterării (modificării conținutului sau aspectului), devin semne bănești false.</p> <p>În concluzie, este suficientă definiția noțiunii „semne bănești” propusă a fi introdusă în Partea Generală a Codului penal. Iar interpretarea sistemică a acestei noțiuni cu conținutul art.236 din Codul penal explică clar ce înseamnă „monede falsificate” și „bancnote falsificate”.</p>
<p>(b) „falsificare și infracțiuni legate de falsificarea monedei euro” înseamnă acțiunile, în legătură cu moneda euro, descrise la articolele 3-5 din Decizia-cadru 2000/383/JAI;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Decizia-cadru 2000/383/JAI a fost înlocuită prin Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului.</p> <p>Infracțiunile de falsificare de monedă, dar și cele legate de falsificarea monedei euro (prevăzute de art.3-5 din Decizia-cadru 2000/383/JAI sunt consfințite la art.3 și 4 din Directiva 2014/62/UE.</p> <p>Actualmente, Codul penal incriminează la art.236 infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false.</p> <p>În același timp, prin proiectul de lege sunt propuse completări și ajustări la Codul penal prin alinierea integrală la textul Directivei 2014/62, inclusiv prin incriminarea: a) importului, exportului, primirii, păstrării, transportării și expedierii semnelor bănești false în scopul punerii în circulație; b) păstrării</p>

	<p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p>	<p>instrumentelor în scopul fabricării semnelor bănești false; c) emiterii frauduloase de semne bănești.</p> <p>În concluzie, nu este necesară definirea falsificării și infracțiunilor legate de falsificarea monedei euro, fiind suficientă lista infracțiunilor aferente falsificării semnelor bănești false (prevăzute la art.236-236² din Codul penal, propuse a fi reglementate prin proiectul de lege).</p>
--	---	---

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.

Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 236¹**. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea **semnelor bănești false**

(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică

	<p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar</p>		
--	---	--	--

	<p>persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p>		
<p>(c) „autorități competente” înseamnă autoritățile desemnate de statele membre pentru centralizarea informațiilor, în special oficiile centrale naționale, și pentru constatarea, cercetarea sau sancționarea falsificărilor și a infracțiunilor legate de falsificarea monedei euro;</p>	<p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora..</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea</p>	<p>Parțial Compatibil</p>	<p>Comentarii: La data de 19 decembrie 2024 a fost adoptată Legea nr. 307 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Internațională privind Stoparea Falsificării de Monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929. Potrivit art.2 din lege „Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor convenției menționate”.</p> <p>În acest sens, având în vedere angajamentele asumate, Ministerul Afacerilor Interne este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei, care va asigura colaborarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, oficiile naționale centrale din alte țări, Europol și Interpol etc., inclusiv centralizarea la nivel național, a informațiilor care urmează să faciliteze/coordoneze prevenirea, desfășurarea investigațiilor penale în cazurile de falsificare a însemnelor monetare depistate pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, la 17 iulie 2025, în cadrul ședinței Grupului de lucru 32 „Control financiar”, a fost aprobat Conceptul cu privire la desemnarea Centrelor naționale de analiză a bancnotelor și monedelor suspecte de a fi false, inclusiv a Centrului de monitorizare a falsurilor. Conform Conceptului aprobat, aceste centre urmează a fi create în cadrul BNM, până la aderarea UE.</p> <p>Infracțiunile reglementate prin proiect (prevăzute la art.236-236² din Codul penal), sunt atribuite în categoria infracțiunilor grave și deosebit de grave. Codul de</p>

	<p>regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>	<p>procedură penală oferă instrumente suficiente și eficiente întru cercetarea și urmărirea penală a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești sau de emiteră frauduloasă a semnelor bănești.</p> <p>Codul de procedură penală și Legea nr. 59/2012 privind măsurile speciale de investigație prevăd instrumente speciale pentru a investiga și a urmări penal infracțiunile care sunt cel puțin clasificate drept infracțiuni grave. În cadrul unui proces penal pot fi dispuse și desfășurate măsuri speciale de investigație prevăzute de Codul de procedură penală, și în strictă conformitate cu prevederile acestuia.</p> <p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 133. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații</p> <p>(1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) este pornită urmărirea penală cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune; 2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului; 3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor. <p>(2) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 134. Măsurile speciale de investigații</p>
--	--	---

		<p>(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:</p> <p>1) cu autorizarea judecătorului de instrucție:</p> <ul style="list-style-type: none">a) cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;b) supravegherea tehnică;c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;d) reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale;e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice; <p>2) cu autorizarea procurorului:</p> <ul style="list-style-type: none">a) identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;b) controlul transmiterii sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;c) livrarea supravegheată;d) achiziția de control;e) investigația sub acoperire;f) urmărirea vizuală;g) culegerea de informații. <p>[...]</p> <p>Articolul 253. Organele de urmărire penală</p> <p>(1) Urmărirea penală se efectuează de către procuror și de către organele constituite conform legii în cadrul:</p> <ul style="list-style-type: none">1) Ministerului Afacerilor Interne;2) Serviciului Vamal;3) Centrului Național Anticorupție;
--	--	---

		<p>4) Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>(2) Organele de urmărire penală sînt organizate în structuri centrale și structuri teritoriale și sînt reprezentate de ofițeri de urmărire penală anume desemnați în cadrul instituțiilor menționate în alin.(1) și subordonați organizațional conducătorului instituției respective.</p> <p>(3) Ofițerii de urmărire penală sînt independenți, se supun legii și indicațiilor scrise ale procurorului.</p> <p>(4) Statutul ofițerului de urmărire penală este stabilit prin lege.</p> <p>Articolul 266. Competența organului de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne</p> <p>Organul de urmărire penală al Ministerului Afacerilor Interne efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată prin lege în competența altor organe de urmărire penală sau este dată în competența lui prin ordonanța procurorului.</p> <p>Comentarii: Codul de procedură penală nu stabilește în competența altor organe efectuarea urmăririi penale în privința infracțiunilor prevăzute la art.236 din Codul penal. Prin urmare, de regulă, ține de competența organului de urmărire penală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne efectuarea urmăririi penale în ceea ce privește infracțiunea de fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false. În concluzie, definirea noțiunii „autorități competente” este superflua, fiind suficientă reglementarea clară și expresă a autorităților desemnate cu atribuții de centralizare a informațiilor, constatare, cercetare și sancționare a falsificărilor și a infracțiunilor legate de falsificarea monedei euro. Această abordare este determinată inclusiv de tehnica legislativă națională, potrivit căreia aspectele și raporturile de procedură penală sunt reglementate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, iar nu prin norme specifice unei legi speciale.</p>
--	--	--

<p>(d) „Convenția de la Geneva” înseamnă Convenția internațională privind stoparea falsificării de monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929 și protocolul la aceasta;</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: La data de 19 decembrie 2024 a fost adoptată Legea nr. 307 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția Internațională privind Stoparea Falsificării de Monedă, semnată la Geneva la 20 aprilie 1929. Totodată, definirea sintagmei „Convenția de la Geneva” nu se consideră necesară, întrucât aceasta constituie doar o formulare abreviată utilizată pentru desemnarea Convenției.</p>
<p>(e) „Convenția Europol” înseamnă Convenția din 26 iulie 1995 privind constituirea Oficiului European de Poliție (7).</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	
<p><i>Articolul 2</i> Expertiza bancnotelor și a monedelor Statele membre garantează faptul că, în cadrul anchetelor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro: (a) expertizele necesare ale bancnotelor suspectate a fi false sunt efectuate de un centru național de analiză (CNA) desemnat sau stabilit în temeiul articolului 4 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001 și (b) expertizele necesare ale monedelor suspectate a fi false sunt efectuate de un centru național de analiză a monedelor (CNAM) desemnat sau stabilit în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1338/2001.</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează: Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins: „Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești (1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante. (2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: La 17 iulie 2025, în cadrul ședinței Grupului de lucru 32 „Control financiar”, a fost aprobat Conceptul cu privire la desemnarea Centrelor naționale de analiză a bancnotelor și monedelor suspecte de a fi false, inclusiv a Centrului de monitorizare a falsurilor. Conform Conceptului aprobat, aceste centre urmează a fi create în cadrul Băncii Naționale a Moldovei, până la aderarea UE.</p>

	<p>termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p>		
--	--	--	--

	<p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>		
<p><i>Articolul 3</i></p> <p>Transmiterea rezultatului expertizelor</p> <p>Statele membre urmăresc comunicarea către Europol, în conformitate cu articolul 2, a rezultatelor expertizelor efectuate de CNA și CNAM, în conformitate cu Convenția Europol.</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p> <p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării</p>	<p>Parțial Compatibil</p>	<p>Comentarii: În contextul art. 3 din Decizia 2005/511/JAI a Consiliului, care prevede transmiterea către Europol a rezultatelor expertizelor efectuate de centrele naționale de analiză, se relevă că, în vederea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei.</p> <p>Acesta va asigura cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv cu Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratul General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Europol și Interpol, precum și centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare pentru facilitarea și</p>

	<p>examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se</p>		<p>coordonarea activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești depistate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, obligațiile privind transmiterea rezultatelor examinărilor/expertizelor efectuate de centrele de analiză către autoritățile și organismele competente vor fi reglementate detaliat în Regulamentul de organizare și funcționare al subdiviziunii responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege prevăd expres elaborarea și aprobarea cadrului normativ subsecvent necesar pentru implementarea acestor obligații.</p>
--	--	--	---

	<p>referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>		
<p><i>Articolul 4</i></p> <p>Obligația de a comunica informații</p> <p>(1) Statele membre asigură comunicarea către Europol de către oficiile centrale naționale menționate la articolul 12 din Convenția de la Geneva, în conformitate cu Convenția</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p> <p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Secțiunea a 6¹-a</p> <p>Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p>	<p>Incompatibil</p>	<p>Comentarii: În contextul art. 3 din Decizia 2005/511/JAI a Consiliului, care prevede transmiterea către Europol a rezultatelor expertizelor efectuate de centrele naționale de analiză, se relevă că, în vederea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei.</p>

<p>Europol, a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro, inclusiv informațiile primite de la statele terțe. Statele membre și Europol cooperează pentru stabilirea informațiilor care trebuie comunicate. Aceste informații cuprind cel puțin datele de identificare ale persoanelor respective, natura infracțiunilor, circumstanțele descoperirii infracțiunilor, contextul confiscării și legăturile cu alte cauze.</p>	<p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p>		<p>Acesta va asigura cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv cu Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratului General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Europol și Interpol, precum și centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare pentru facilitarea și coordonarea activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești depistate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, obligațiile privind transmiterea rezultatelor examinărilor/expertizelor efectuate de centrele de analiză către autoritățile și organismele competente vor fi reglementate detaliat în Regulamentul de organizare și funcționare al subdiviziunii responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege prevăd expres elaborarea și aprobarea cadrului normativ subsecvent necesar pentru implementarea acestor obligații. În acest context, regulile de comunicare a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro către Europol de către oficiul central național, în sensul Convenției de la Geneva, urmează să facă obiectul de reglementare a unui al proiect de act normativ.</p>
--	--	--	---

	<p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>		
<p>(2) În desfășurarea cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro, autoritățile competente ale statelor membre</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează: Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova Articolul 535¹. Cooperarea judiciară internațională prin intermediul procurorului de legătură la Eurojust (1) Procurorul de legătură al Republicii Moldova la Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie</p>

<p>recurg, după caz, la facilitățile oferite de Unitatea provizorie de cooperare judiciară și, în continuare, la facilitățile de cooperare oferite de Eurojust, în momentul în care va fi instituit, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în instrumentele de instituire a Unității provizorii de cooperare judiciară și Eurojust.</p>	<p align="center">„Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p>		<p>de Justiție Penală (Eurojust) (în continuare – <i>procuror de legătură la Eurojust</i>) facilitează și sprijină în alt mod emiterea și executarea cererilor de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă, formulate de autoritățile competente ale Republicii Moldova sau adresate acestora de autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene, de organele și agențiile de specialitate ale Uniunii Europene, în limitele prevederilor Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, ratificat prin Legea nr. 113/2015.</p> <p>(2) Cererile de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă către sau de la autoritățile competente din statele membre ale Uniunii Europene, precum și către sau de la organele și agențiile de specialitate ale Uniunii Europene pot fi transmise de către procurorul de legătură la Eurojust, cu informarea autorităților centrale competente ale Republicii Moldova.</p> <p>(3) Procurorul de legătură la Eurojust are acces la informațiile conținute în cazierul judiciar sau în orice alt registru al Republicii Moldova în aceleași condiții ca și un procuror.</p> <p>(4) Procurorul de legătură la Eurojust poate contacta direct și poate face schimb de informații cu autoritățile competente ale Republicii Moldova, precum și cu orice autoritate sau organizație internațională, cu orice autoritate competentă din statele membre ale Uniunii Europene, cu orice organ sau agenție de specialitate a Uniunii Europene, în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.</p> <p>(5) Cu acordul autorităților centrale competente, procurorul de legătură la Eurojust poate să emită ori să execute orice cerere de asistență juridică reciprocă sau de recunoaștere reciprocă.</p>
---	---	--	---

	<p>[...]</p> <p>Art. III. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Prezenta lege intră în la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția prevederilor Art. II pct. 1 în partea ce se referă la art. 93 alin. (2) pct. 7¹) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 3 în partea ce se referă la art. 160 alin. (2) ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești, pct. 4 în partea ce se referă la Secțiunea a 6¹-a ce vizează examinările tehnice ale semnelor bănești care intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.</p> <p>(2) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Banca Națională a Moldovei va institui și va asigura funcționarea unor structuri responsabile de analiza semnelor bănești suspecte de falsificare, precum și de monitorizarea falsurilor, inclusiv aprobarea regulamentelor de organizare și funcționare ale acestora.</p> <p>(3) Până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Ministerul Afacerilor Interne va institui și va asigura funcționarea unei structuri responsabile de transmiterea rezultatelor examinării tehnice a semnelor bănești suspecte a fi false către Europol, inclusiv aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.</p>	<p>Prevederi similare sunt înscrise la art.13¹ din Legea nr.371/2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală.</p> <p>Comentarii: În contextul art. 3 din Decizia 2005/511/JAI a Consiliului, care prevede transmiterea către Europol a rezultatelor expertizelor efectuate de centrele naționale de analiză, se relevă că, în vederea executării angajamentelor asumate de Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova este responsabil de înființarea și funcționarea Oficiului Național Central pentru combaterea falsificării monedei.</p> <p>Acesta va asigura cooperarea și schimbul de informații cu Centrele naționale de analiză a bancnotelor și monedelor, inclusiv cu Centrul de monitorizare a falsurilor, subdiviziunile Inspectoratul General al Poliției, oficiile naționale centrale ale altor state, Europol și Interpol, precum și centralizarea, la nivel național, a informațiilor necesare pentru facilitarea și coordonarea activităților de prevenire și investigare a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești depistate pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>Totodată, obligațiile privind transmiterea rezultatelor examinărilor/expertizelor efectuate de centrele de analiză către autoritățile și organismele competente vor fi reglementate detaliat în Regulamentul de organizare și funcționare al subdiviziunii responsabile din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege prevăd expres elaborarea și aprobarea cadrului normativ subsecvent necesar pentru implementarea acestor obligații. În acest context, regulile de comunicare a informațiilor centralizate despre cercetărilor referitoare la falsificare și la infracțiunile legate de falsificarea monedei euro către Europol de către oficiul central</p>
--	---	---

			național, în sensul Convenției de la Geneva, urmează să facă obiectul de reglementare a unui al proiect de act normativ.
<p><i>Articolul 5</i></p> <p>Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării sale în Jurnalul Oficial.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	

TABEL DE CONCORDANȚĂ

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse , nr. CELEX		
	Directiva 2014/62/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind protecția prin măsuri de drept penal a monedei euro și a altor monede împotriva falsificării și de înlocuire a Deciziei-cadru 2000/383/JAI a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L151/1 din 21 mai 2014, nr. CELEX: 32014L0062, așa cum a fost modificat ultima dată prin Directiva (UE) 2024/2808 a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare; <i>(în continuare – Directiva (UE) 2014/62)</i>		
2	Titlul proiectului de act normativ național		
	Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative <i>(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)</i>		
3	Gradul general de compatibilitate:		
	Parțial compatibil		
4	Autoritatea/persoana responsabilă		
	Ministerul Justiției, Daniela Știrbu, Consultant principal, Secția drept public, Direcția elaborare acte normative		
5	Data întocmirii/actualizării		
	11 mai 2026		
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
6	7	8	9
<i>Articolul 1</i> Obiect Prezenta directivă stabilește normele minime privind definiția infracțiunilor și sancțiunile în domeniul falsificării euro și a altor monede. Directiva introduce, de asemenea, dispoziții comune pentru consolidarea luptei		Compatibil	Comentarii: Compatibilitatea cu art. 1 din Directiva 2014/62/UE este asigurată prin faptul că legislația penală a Republicii Moldova reglementează deja răspunderea penală pentru falsificarea semnelor bănești și stabilește sancțiuni aplicabile pentru asemenea fapte. Totodată, proiectul de lege propune completarea și ajustarea cadrului normativ național în vederea alinierii la standardele minime prevăzute de Directivă referitoare la definirea infracțiunilor, tratamentul sancționator, consolidarea mecanismelor de investigare și cooperarea

<p>împotriva acestor infracțiuni și pentru ameliorarea anchetării acestora, precum și pentru asigurarea unei mai bune cooperări împotriva falsificării.</p>			<p>instituțională în domeniul combaterii falsificării monedei.</p>
<p><i>Articolul 2</i></p> <p>Definiții</p> <p>În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:</p> <p>(a) „monedă” înseamnă bancnote și monede a căror circulație este autorizată legal, inclusiv bancnote și monede euro a căror circulație este autorizată legal în temeiul Regulamentului (CE) nr. 974/98;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p> <p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: La moment, art.236 din Codul penal în redacția în vigoare redă categoriile obiectului material (semnelor bănești) care pot fi falsificate și puse în circulație. În această categorie, așa cum reiese din textul art.236 din Codul penal, intră, atât semnele bănești de hârtie, cât și cele metalice. În același timp, textul normei de incriminare oferă protecție atât semnelor bănești emise de Banca Națională a Moldovei, cât și cele emise de către un organ autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine. Deci, de protecție se bucură nu doar semnele bănești autohtone, dar și cele străine, inclusiv moneda Euro.</p> <p>Aceste particularități ale semnelor bănești sunt inserate în definiția semnelor bănești propusă a fi inclusă în Partea Generală a Codului penal.</p> <p>În proiectul de lege s-a optat pentru definirea noțiunii „semne bănești”, aceasta deoarece atât legea penală moldavă, cât și alte acte normative de referință pentru legea penală în această materie (de exemplu Legea cu privire la bani nr.1232/1992), folosesc noțiunea „semne bănești”. Folosirea și definirea noțiunii „semne bănești” în cuprinsul legii penale, în detrimentul noțiunii „monedă” este dictată de necesitatea asigurării unei terminologii uniforme în procesul de creație legislativă. Mai mult ca atât, conceptual, cele două noțiuni au același înțeles. Relevant e, așa cum se desprinde din definiția „monedei”, folosită în textul Directivei, (i) categoriile monedelor, <i>i.e.</i> bancnotele și monedele ca semne bănești metalice, și (ii) particularitatea potrivit căreia, monedele sunt autorizate legal, <i>i.e.</i> sunt puse în circulație de un organ autorizat. Ambele trăsături sunt</p>

		<p>redate în definiția semnelor bănești propusă a fi reglementată la art.132⁶ din Codul penal.</p> <p>Definiția propusă a noțiunii de „semne bănești” include în mod expres și bancnotele și monedele destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost încă introduse oficial în circulație. Această extindere va asigura o protecție juridică completă a procesului de emisiune monetară și pentru a preveni eventuale lacune de reglementare.</p> <p>În mod particular, soluția normativă este conformă considerentului (11) al Directivei.</p>
<p>(b) „persoană juridică” înseamnă o entitate care are personalitate juridică în temeiul legislației aplicabile, cu excepția statelor sau a organismelor publice care își exercită prerogativele de putere publică și a organizațiilor internaționale publice.</p>		<p>Compatibil</p> <p>Codul penal al Republicii Moldova:</p> <p>Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p>

			<p>[...]</p> <p>Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.</p> <p>Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p>
--	--	--	---

			c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.
<p><i>Articolul 3</i></p> <p>Infrațiuni</p> <p>(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că următoarele fapte sunt incriminate ca infracțiuni atunci când sunt săvârșite cu intenție:</p> <p>(a) orice acțiune frauduloasă de fabricare sau alterare de monedă, indiferent de mijlocul folosit;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică</p>	Compatibil	<p>Comentarii: Art.236 din Codul penal atât din redacția în vigoare cât și redacția propusă în proiect prevede răspunderea pentru fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false. Fabricarea, cuprinde atât contrafacerea (abordarea <i>stricto sensu</i> a termenului „fabricarea”), cât și alterarea. Contrafacerea (<i>i.e.</i> abordarea <i>stricto sensu</i> a termenului „fabricarea”) presupune fabricarea integrală a semnelor bănești false, <i>i.e.</i> de la zero, în timp ce alterarea semnifică modificarea conținutului sau a aspectului semnelor bănești.</p> <p>În legislația națională nu se impune reglementarea distinctă a alterării semnelor bănești, întrucât aceasta este deja absorbită de noțiunea de „fabricare”, utilizată în terminologia legii penale. O asemenea abordare este specifică tehnicii legislative naționale și reflectă sensul larg atribuit noțiunii de fabricare în materia infracțiunilor privind falsificarea semnelor bănești.</p>

	<p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p>		
<p>(b) punerea în circulație frauduloasă de monedă falsă;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p>		
<p>(c) importul, exportul, transportul, primirea sau procurarea de monedă falsă cu scopul de a o pune în circulație și știind că este falsă;</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Directiva prevede, în calitate de acțiuni prejudiciabile, printre altele, „procurarea” și „primirea” monedei false. Prin proiect se stabilește răspunderea doar pentru „primirea” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, nu și pentru procurarea. Aceasta nu înseamnă că procurarea semnelor bănești false în scopul punerii în circulație nu va cădea sub incidența art.236 din Codul penal. „Procurarea” este absorbită de acțiunea de „primire”, întrucât, atât în sensul său uzual, cât și în accepțiunea utilizată de legislația națională,</p>

	<p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești indicate la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în</p>		<p>procurarea reprezintă o modalitate de intrare a bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului, o formă a primirii. Totodată, având în vedere că Directiva 2014/62/UE stabilește standarde minime de incriminare, prin proiect s-a optat și pentru incriminarea „expedierii” semnelor bănești false în scopul punerii lor în circulație, în vederea asigurării unei protecții penale mai eficiente împotriva fenomenului falsificării monedei.</p>
--	--	--	--

	mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.		
<p>(d) fabricarea frauduloasă, primirea, procurarea sau deținerea de:</p> <p>(i) instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alt mijloc adaptat în mod specific fabricării sau alterării de monedă; sau</p> <p>(ii) elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente ale monedei care servesc la protecția împotriva falsificării.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate. (2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Art. 236¹ din proiect transpune art. 3 alin. (1) lit. d) din Directiva 2014/62/UE, cu adaptarea terminologiei la specificul legislației penale naționale. Astfel, noțiunea de „fabricare” utilizată de legea penală moldavă include atât contrafacerea propriu-zisă, cât și alterarea semnelor bănești, motiv pentru care nu s-a impus reglementarea distinctă a „alterării”. De asemenea, termenul „primire” acoperă și ipoteza „procurării”, întrucât, în accepțiunea legislației naționale, procurarea reprezintă o modalitate de intrare a bunului în sfera de stăpânire a făptuitorului. Totodată, proiectul extinde sfera incriminării prin includerea „transmiterii” instrumentelor și elementelor destinate fabricării semnelor bănești false, în vederea asigurării unei protecții penale mai eficiente împotriva fenomenului falsificării monedei</p>

	15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”		
<p>(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care sunt sau au fost fabricate prin utilizarea de instalații sau materiale legale fără respectarea drepturilor sau a condițiilor în care autoritățile competente pot emite bancnote sau monede.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”.</p>		
<p>(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că faptele menționate la alineatele (1) și (2) sunt incriminate și în ceea ce privește bancnotele sau monedele care încă nu au fost emise, dar sunt destinate circulației ca mijloc legal de plată,</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează: Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p>		
--	---	--	--

	<p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p>		
--	--	--	--

	<p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiterie</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiterie stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		
<p><i>Articolul 4</i></p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 41. Participația</p>

<p style="text-align: center;">Instigare, complicitate și tentativă</p> <p>(1) Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la articolul 3 sunt incriminate.</p>			<p>Se consideră participație cooperarea cu intenție a două sau mai multor persoane la săvârșirea unei infracțiuni intenționate.</p> <p>Articolul 42. Participanții</p> <p>(1) Participanții sînt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.</p> <p>(2) Se consideră autor persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, precum și persoana care a săvârșit infracțiunea prin intermediul persoanelor care nu sunt pasibile de răspundere penală din cauza vârstei, iresponsabilității sau din alte cauze prevăzute de prezentul cod.</p> <p>(3) Se consideră organizator persoana care a organizat săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora.</p> <p>(4) Se consideră instigator persoana care, prin orice metode, determină o altă persoană să săvârșească o infracțiune.</p> <p>(5) Se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestora sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.</p>
--	--	--	--

			<p>(6) Participanții trebuie să întrunească semnele subiectului infracțiunii.</p> <p>Articolul 83. Aplicarea pedepsei pentru participație</p> <p>Organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune, prevăzută de legea penală, săvârșită cu intenție se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ține cont de contribuția fiecăruia la săvârșirea infracțiunii, precum și de prevederile art.75.</p> <p>Comentarii: Art. 4 alin. (1) din Directiva 2014/62/UE este transpus prin dispozițiile generale ale Codului penal al Republicii Moldova privind participația la infracțiune. Astfel, art. 41–42 din Codul penal definesc noțiunea de participație și stabilesc categoriile de participanți (autor, organizator, instigator și complice), iar art. 83 prevede expres că organizatorul, instigatorul și complicele la o infracțiune intenționată se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor, cu individualizarea corespunzătoare a pedepsei în funcție de contribuția fiecăruia.</p> <p>Prin urmare, instigarea și complicitatea la infracțiunile prevăzute la art. 236–236² din Codul penal sunt deja incriminate și sancționate în mod expres în dreptul penal național, fiind asigurată astfel conformitatea deplină cu cerințele art. 4 alin. (1) din Directivă.</p>
<p>(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că tentativa de a comite o infracțiune menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) sau la articolul 3 alineatul (2) sau (3), implicând fapte menționate la</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 25. Etapele activității infracționale</p> <p>(1) Infracțiunea se consideră consumată dacă fapta săvârșită întrunește toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune.</p>

<p>articolul 3 alineatul (1) litera (a), (b) și (c), este incriminată.</p>		<p>(2) Se consideră infracțiune neconsumată pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune.</p> <p>(3) Răspunderea pentru pregătirea de infracțiune și pentru tentativă de infracțiune se stabilește, conform articolului corespunzător din Partea specială a prezentului cod, ca și pentru infracțiunea consumată, cu trimitere la art.26 și 27, respectându-se prevederile art.81.</p> <p>Articolul 27. Tentativa de infracțiune</p> <p>Se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.</p> <p>Articolul 81. Aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată</p> <p>(1) La aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată se ține cont de circumstanțele în virtutea cărora infracțiunea nu a fost dusă până la capăt.</p> <p>(2) Mărimea pedepsei pentru pregătirea de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși jumătate din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.</p> <p>(3) Mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.</p> <p>(4) Pentru pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune detențiunea pe viață nu se aplică.</p>
--	--	--

			<p>Comentarii: Art. 4 alin. (2) din Directiva 2014/62/UE este transpus prin normele generale ale Codului penal al Republicii Moldova privind etapele activității infracționale și răspunderea pentru infracțiunea neconsumată. Astfel, art. 25 din Codul penal stabilește că infracțiunea neconsumată include atât pregătirea, cât și tentativa de infracțiune, iar art. 27 definește tentativa ca fiind acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni, care nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului. În același timp, art. 81 din Codul penal reglementează expres modul de sancționare a tentativei, stabilind limite reduse ale pedepsei față de infracțiunea consumată, fără a exclude însă răspunderea penală pentru această formă de activitate infracțională. În consecință, sistemul de drept penal al Republicii Moldova prevede în mod general și uniform incriminarea și sancționarea tentativei pentru toate infracțiunile intenționate, inclusiv pentru cele prevăzute la art. 236–236² din Codul penal, asigurând astfel conformitatea cu cerințele art. 4 alin. (2) din Directivă.</p>
<p><i>Articolul 5</i></p> <p>Sanctiuni aplicabile persoanelor fizice</p> <p>(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4 sunt pasibile de sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Analiza pedepselor din textul normelor înscrise la art. 236-236² din Codul penal (inclusiv atunci când aceste articole sunt coroborate cu art. 25 alin. (3), art. 27, art. 42 alin. (4) și (5), art. 81 sau 83 din Codul penal) demonstrează că acestea constituie sancțiuni eficace, proporționale și disuasive.</p> <p>Sistemul sancționator include, după caz, pedeapsa închisorii, amenda penală, privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate, precum și măsura extremă a lichidării persoanei juridice. În conformitate cu legislația națională, amenda penală se stabilește în unități convenționale, iar o unitate convențională este echivalentă cu 50 de lei.</p>

	<p>expedierea lor în scopul punerii în circulație <u>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</u></p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, <u>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</u></p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, <u>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</u></p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p>		<p>Spre exemplu, pentru infracțiunea prevăzută la art. 236 alin. (1) din Codul penal – fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea acestora în scopul punerii în circulație – sancțiunea constă în închisoare de la 5 la 12 ani, cu amendă de la 3000 la 5000 unități convenționale, iar în cazul persoanei juridice, amendă de la 10000 la 13000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>În cazul persoanei fizice, amenda de 3000–5000 unități convenționale echivalează cu 150.000–250.000 lei, respectiv aproximativ 7.374–12.290 euro (calcul orientativ, în funcție de cursul valutar aplicabil).</p>
--	--	--	---

	<p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării, <u>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</u></p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora, <u>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</u></p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p>		
--	---	--	--

	<p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiterie</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiterie stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație, <u>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</u></p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, <u>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</u></p>		
<p>(2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că infracțiunile menționate la</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Comentarii: Infracțiunile enunțate prevăd, inter alia, pedeapsa cu închisoarea pentru cele săvârșite. Mai mult, pentru a asigura ca pedeapsa să aibă un efect disuasiv pe</p>

<p>articolul 3 alineatul (1) litera (d), cele menționate la articolul 3 alineatul (2) și cele menționate la articolul 3 alineatul (3), implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (d), sunt pasibile de o pedeapsă maximă care prevede privarea de libertate.</p>	<p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p>		<p>lângă pedeapsa principală sub forma închisorii este prevăzută și amenda, în calitate de pedeapsă complementară obligatorie.</p>
---	---	--	--

	<p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru</p>		
--	--	--	--

	<p>fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiteră</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv</p>		
--	--	--	--

	<p>importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		
<p>(3) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate de cel puțin opt ani.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p> <p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine,</p>	<p>Compatibil</p>	

utilizate pentru efectuarea plăților, **inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.**

Articolul 236 va avea următorul cuprins:

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități

	<p>convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>		
<p>(4) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (c) și la articolul 3 alineatul 3, implicând fapte menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (b) și (c), sunt pasibile de o pedeapsă maximă de privare de libertate, de cel puțin cinci ani.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p>	<p>Compatibil</p>	

Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false

(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;

b) în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană

	<p>care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>		
<p>(5) În ceea ce privește infracțiunea menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (b), statele membre pot să prevadă sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive, altele decât cele menționate la alineatul 4 din prezentul articol, inclusiv amenzi și privare de libertate, dacă moneda falsă a fost primită fără a se cunoaște faptul că este falsă, dar a fost transmisă cunoscându-se acest fapt.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins:</p> <p>Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul,</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false,</p> <p>se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>		
--	---	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 6</i></p> <p>Răspunderea persoanelor juridice</p> <p>(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că poate fi angajată răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunile menționate la articolele 3 și 4 care au fost săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând în nume propriu sau în calitate de membru al unui organ al persoanei juridice în cauză care are o funcție de conducere în cadrul persoanei juridice respective, pe baza:</p> <p>(a) unei împuterniciri din partea persoanei juridice respective;</p> <p>(b) a unei competențe de a lua decizii în numele persoanei juridice respective; sau</p> <p>(c) a unei competențe de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice respective.</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova:</p> <p>Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>(3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:</p> <p>a) de reprezentare a persoanei juridice;</p> <p>b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;</p> <p>c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.</p>
---	---	--------------------------	---

	<p>unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite: a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală; b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p>	<p>(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.</p> <p>Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu</p>
--	---	---

	<p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins: „Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p>		<p>funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>Dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. a) și b), alin. (3¹) și alin. (4) din Codul penal al Republicii Moldova sunt compatibile cu prevederile art. 6 alin. (1) din Directiva (UE) 2014/62, întrucât reglementează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice.</p> <p>Totodată, art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal, în redacția propusă prin proiect, prevăd expres sancțiuni aplicabile persoanelor juridice pentru infracțiunile aferente falsificării semnelor bănești și faptelor conexe acestora.</p>
--	--	--	--

	<p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emiteră stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		
<p>(2) Statele membre se asigură, de asemenea, că poate fi angajată răspunderea unei persoane juridice atunci când lipsa supravegherii sau</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova: Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p>

<p>a controlului din partea unei persoane menționate la alineatul (1) din prezentul articol a făcut posibilă săvârșirea unei infracțiuni menționate la articolele 3 și 4 în beneficiul persoanei juridice respective de către o persoană aflată sub autoritatea sa.</p>		<p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p> <p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>(3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:</p> <p>a) de reprezentare a persoanei juridice;</p> <p>b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;</p> <p>c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.</p> <p>(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.</p>
---	--	---

			<p>[...]</p> <p>Comentarii: Conform art. 21 alin. (3) din Codul penal, „o persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală. Totodată, delimitarea expresă a entităților exceptate de la categoria persoanelor juridice care pot răspunde penal urmează a fi realizată printr-un proiect legislativ distinct. Este vorba despre proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice), transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.”.</p> <p>Astfel, potrivit modificărilor propuse la art. 21 alin. (3) din proiectul de <i>Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea răspunderii penale a persoanei juridice)</i> va avea următoarea redacție:</p> <p>„Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția statelor, autorităților publice și a organizațiilor publice internaționale, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p>
--	--	--	---

			<p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>Dispozițiile art. 21 alin. (3) lit. c), alin. (3¹) și alin. (4) din Codul penal al Republicii Moldova sunt compatibile cu prevederile art. 6 alin. (2) din Directiva (UE) 2014/62, întrucât reglementează condițiile răspunderii penale a persoanei juridice.</p> <p>Totodată, art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal, în redacția propusă prin proiect, prevăd expres sancțiuni aplicabile persoanelor juridice pentru infracțiunile aferente falsificării semnelor bănești și faptelor conexe acestora.</p>
<p>(3) Răspunderea persoanei juridice în temeiul alineatelor (1) și (2) din prezentul articol nu exclude inițierea procedurilor penale împotriva persoanelor fizice care sunt autori, instigatori sau complici la infracțiunile menționate la articolele 3 și 4.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova:</p> <p>Articolul 21. Subiectul infracțiunii</p> <p>[...]</p> <p>(3) O persoană juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă aceasta nu a îndeplinit sau a îndeplinit necorespunzător dispozițiile directe ale legii ce stabilesc îndatoriri sau interdicții privind efectuarea unei anumite activități și se constată cel puțin una din următoarele circumstanțe:</p> <p>a) fapta a fost săvârșită în interesul persoanei juridice respective de către o persoană fizică împuternicită cu funcții de conducere, care a acționat independent sau ca parte a unui organ al persoanei juridice;</p> <p>b) fapta a fost admisă sau autorizată, sau aprobată, sau utilizată de către persoana împuternicită cu funcții de conducere;</p>

			<p>c) fapta a fost săvârșită datorită lipsei de supraveghere și control din partea persoanei împuternicite cu funcții de conducere.</p> <p>(3¹) O persoană fizică se consideră împuternicită cu funcții de conducere dacă are cel puțin una din următoarele funcții:</p> <p>a) de reprezentare a persoanei juridice;</p> <p>b) de luare a deciziilor în numele persoanei juridice;</p> <p>c) de exercitare a controlului în cadrul persoanei juridice.</p> <p>(4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvârșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.</p> <p>(5) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracțiunea săvârșită.</p> <p>Comentarii: Dispoziția din art. 21 alin. (5) din Codul penal este compatibilă cu prevederea din art. 6 alin. (3) din Directiva (UE) 2014/62. În art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal (din proiect) sunt prevăzute pedepse atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice.</p>
<p><i>Articolul 7</i></p> <p>Sanțiuni pentru persoanele juridice</p> <p>Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice persoană juridică a cărei răspundere este antrenată în</p>	<p>Art. I – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002, se modifică după cum urmează:</p> <p>Se completează cu articolul 132⁶ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 132⁶. Semne bănești</p>	Compatibil	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 63. Categoriile pedepselor aplicate persoanelor juridice</p> <p>(1) Persoanelor juridice li se pot aplica următoarele pedepse:</p> <p>a) amendă;</p> <p>b) privare de dreptul de a exercita o anumită activitate;</p> <p>c) lichidare.</p>

<p>temeiul articolului 6 este pasibilă de sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, care includ amenzi penale sau de altă natură și, eventual, alte sancțiuni, precum:</p> <p>(a) excluderea de la dreptul de a primi beneficii sau ajutoare publice;</p> <p>(b) interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale;</p> <p>(c) plasarea sub supraveghere judiciară;</p> <p>(d) dizolvarea judiciară;</p> <p>(e) închiderea temporară sau permanentă a unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii.</p>	<p>Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.</p> <p>Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false</p> <p>(1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p>	<p>(2) Amenda se aplică în calitate de pedeapsă principală. (3) Privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea acesteia se aplică atât ca pedepse principale, cât și ca pedepse complementare.</p> <p>Articolul 64. Amenda</p> <p>(1) Amenda este o sancțiune pecuniară ce se aplică de instanța de judecată în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod.</p> <p>(2) Amenda se stabilește în unități convenționale. Unitatea convențională de amendă este egală cu 50 de lei.</p> <p>(3) Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele la 500 la 3000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material – până la 20000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii. Mărimea amenzii se stabilește în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale. Luând în considerare circumstanțele cauzei, instanța de judecată poate dispune achitarea amenzii în rate timp de până la 5 ani.</p> <p>(3¹) În cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, condamnatul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.</p> <p>(4) În cazurile prevăzute la art.21 alin. (3), mărimea amenzii pentru persoanele juridice se stabilește în</p>
--	--	---

	<p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p> <p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins: „Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false (1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane</p>	<p>limitele de la 1500 la 60000 unități convenționale, în funcție de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de mărimea daunei cauzate, luându-se în considerare situația economico-financiară a persoanei juridice. În caz de eschivare cu rea-voință a persoanei juridice de la achitarea amenzii fixate, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu urmărirea patrimoniului.</p> <p>(5) În caz de eschivare cu rea-voință a condamnatului de la achitarea amenzii stabilite ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu închisoare în limitele termenelor pedepsei maxime, prevăzute de articolul respectiv al Părții speciale a prezentului cod. Suma amenzii se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o lună de închisoare pentru 100 unități convenționale.</p> <p>(6) Amenda în calitate de pedeapsă complementară poate fi aplicată numai în cazurile în care ea este prevăzută ca atare pentru infracțiunea corespunzătoare.</p> <p>(7) În cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru 100 unități convenționale de amendă.</p> <p>Articolul 73. Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate</p> <p>(1) Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate constă în stabilirea interdicției de a încheia anumite tranzacții, de a emite</p>
--	--	--

	<p>sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p> <p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea,</p>	<p>acțiuni sau alte titluri de valoare, de a primi subvenții, înlesniri și alte avantaje de la stat sau de a exercita alte activități.</p> <p>(2) Privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate poate fi limitată la un anumit teritoriu sau la o anumită perioadă a anului și se stabilește pe un termen de până la 5 ani sau pe un termen nelimitat.</p> <p>Articolul 74. Lichidarea persoanei juridice</p> <p>(1) Lichidarea persoanei juridice constă în dizolvarea acesteia, cu survenirea consecințelor prevăzute de legislația civilă.</p> <p>(2) Lichidarea persoanei juridice se stabilește în cazul în care instanța de judecată constată că gravitatea infracțiunii săvârșite face imposibilă păstrarea unei atare persoane juridice și prelungirea activității ei.</p> <p>Comentarii: În art. 236, 236¹ și 236² din Codul penal (din proiect) amenda este prevăzută ca pedeapsă principală pentru persoanele juridice. În aceleași articole, privarea persoanei juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate și lichidarea acesteia se aplică ca pedepse complementare. Considerăm astfel de pedepse eficiente, proporționale și disuasive, mai ales în condițiile: (i) majorării limitelor pedepsei sub forma amenzii, și (ii) instituirii suplimentare a pedepsei sub forma lichidării persoanei juridice pentru unele fapte grave de falsificare a semnelor bănești sau de emitere frauduloasă a acestora.</p> <p>Referitor la pedepsele menționate la art. 7 lit. (a), c) și (e) din Directivă, acestea fac obiectul de reglementare a altui proiect de lege, proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (consolidarea</p>
--	--	---

	<p>transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>		<p>răspunderii penale a persoanei juridice) care a fost transmis Comisiei Europene la data de 9 februarie 2026.</p>
<p><i>Articolul 8</i></p> <p>Jurisdicție</p> <p>(1) Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4, în cazul în care:</p> <p>(a) infracțiunea a fost săvârșită, în totalitate sau în parte, pe teritoriul său; sau</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p>

		<p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomati ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele</p>
--	--	--

			<p>internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p> <p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p>
<p>(b) autorul infracțiunii este un cetățean al său.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatrizului cu domiciliul</p>

		<p>permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p> <p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii</p>
--	--	--

			<p>Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p>
<p>(2) Fiecare stat membru a cărui monedă este euro ia măsurile necesare pentru a-și stabili jurisdicția în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4 comise în afara teritoriului său, cel puțin în cazurile în care acestea se referă la moneda euro și în care:</p> <p>(a) autorul infracțiunii se află pe teritoriul statului membru respectiv și nu este extrădat; sau</p> <p>(b) bancnote sau monede euro false având legătură cu infracțiunea au fost descoperite pe teritoriul statului membru respectiv.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de</p>

		<p>răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p> <p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p> <p>Articolul 12. Locul săvârșirii faptei</p>
--	--	--

			<p>(1) Locul săvârșirii faptei se consideră locul unde a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.</p> <p>(2) Locul săvârșirii infracțiunii transnaționale se consideră atare dacă:</p> <p>a) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriul a încă, cel puțin, unui alt stat;</p> <p>b) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar o parte substanțială a organizării și controlului acesteia a avut loc într-un alt stat, și invers;</p> <p>c) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale care desfășoară activitate infracțională în mai mult de un stat, și invers;</p> <p>d) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar are consecințe grave într-un alt stat, și invers.</p>
<p>În scopul urmăririi penale a infracțiunilor menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (a) și la articolul 3 alineatele (2) și (3), în cazul în care se referă la articolul 3 alineatul (1) litera (a), precum și a instigării, a complicității și a tentativei de comitere a acestor infracțiuni, fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru a garanta că jurisdicția sa nu este supusă condiției ca faptele în cauză să fie considerate infracțiuni în locul unde au fost comise.</p>		<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu</p> <p>(1) Toate persoanele care au săvârșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.</p> <p>(3) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere</p>

		<p>penală în conformitate cu prezentul cod și sunt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvârșite sunt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților apatridului cu domiciliul permanent pe teritoriul Republicii Moldova, împotriva persoanei juridice înregistrate în Republica Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau dacă acestea constituie infracțiuni de război, de asemenea pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte și dacă în statul străin în privința lor nu a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sunt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod cetățenii străini și apatrizii care au comis infracțiuni pe teritoriul unui alt stat, însă extrădarea acestora nu este posibilă.</p> <p>(4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sunt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.</p> <p>(5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.</p>
--	--	--

			<p>(6) În baza prezentului cod sunt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținând Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.</p> <p>(7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sunt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărârii instanței de judecată.</p> <p>Comentarii: Prevederile de la art.11 din Codul penal al Republicii Moldova, ce consacră principiile aplicării legii penale în spațiu, inclusiv normele ce vizează principiul teritorialității, dar și cel al personalității (cetățeniei active) nu prevăd în calitate de condiție <i>sine qua non</i> cerința dublei impuneri, ca fapta să fie considerată infracțiune atât în Republica Moldova, cât și în legislația statului în care a fost comisă infracțiunea.</p> <p>Astfel, dispozițiile alin. (2) al art. 11 nu condiționează expres tragerea la răspundere penală de existența incriminării corespunzătoare în statul unde fapta a fost comisă, ceea ce permite exercitarea jurisdicției naționale și în lipsa dublei incriminări, în conformitate cu obiectivul art. 8 alin. (2) al directivei. Prin urmare, acest lucru este valabil și în cazul fabricării semnelor bănești false sau fabricării, punerii în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emiter.</p>
<p><i>Articolul 9</i></p> <p>Instrumente de anchetă</p> <p>Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că</p>	<p>Art. III- Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p>	<p>Compatibil</p>	<p>Codul penal al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor</p> <p>(1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sunt</p>

<p>persoanele, unitățile sau serviciile responsabile de cercetarea sau urmărirea penală a infracțiunilor menționate la articolele 3 și 4 au acces la instrumente eficiente de anchetă, cum ar fi cele utilizate pentru cazurile de criminalitate organizată sau pentru alte infracțiuni grave.</p>	<p>La articolul 138¹ alineatul (2) textul „art. 236,” se substituie cu textul „art. 236-236²”.</p>	<p>clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.</p> <p>(2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.</p> <p>(3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.</p> <p>(4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.</p> <p>(5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.</p> <p>[...]</p> <p>Codul de procedură penală al Republicii Moldova</p> <p>Articolul 133. Dispoziții generale privind măsurile speciale de investigații</p> <p>(1) Măsurile speciale de investigații se dispun și se efectuează dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>1) este pornită urmărirea penală cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune;</p> <p>2) acțiunea este necesară și proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;</p>
--	--	--

		<p>3) pe altă cale este imposibilă realizarea scopului procesului penal și/sau poate fi prejudiciată considerabil activitatea de administrare a probelor.</p> <p>(2) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate în privința bănuțitului, învinuitului sau persoanei despre care există probe că fie contribuie la pregătirea sau la săvârșirea infracțiunii, fie primește ori transmite bani, bunuri sau informații pertinente pentru cauza penală.</p> <p>(3) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în privința victimei, părții vătămăte, părții civile, martorului sau rudei persoanelor respective dacă există pericol iminent pentru viața, sănătatea sau libertatea acesteia, dacă este necesară prevenirea infracțiunii sau dacă există riscul evident al pierderii iremediabile ori al denaturării probelor. În sensul prezentului alineat, măsurile speciale de investigații se dispun conform procedurii prevăzute la art. 135 doar la cererea scrisă sau cu acordul scris al persoanelor indicate în prezentul alineat. Măsura specială de investigații dispusă potrivit prezentului alineat urmează a fi încetată imediat după dispariția temeiului care a stat la baza dispunerii și autorizării acesteia sau la cererea expresă a persoanei în privința căreia a fost dispusă măsura specială de investigații.</p> <p>(4) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în cadrul investigațiilor financiare paralele în scopul recuperării bunurilor infracționale.</p> <p>(5) Măsurile speciale de investigații pot fi efectuate și în cadrul investigațiilor care vizează constatarea infracțiunilor conexe încălcării prevederilor Legii nr. 171/2012 privind piața de capital.</p> <p>Articolul 134. Măsurile speciale de investigații</p>
--	--	--

		<p>(1) În cadrul urmăririi penale pot fi efectuate următoarele măsuri speciale de investigații:</p> <p>1) cu autorizarea judecătorului de instrucție:</p> <p>a) cercetarea domiciliului, utilizarea și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură fotografierea sau supravegherea și înregistrarea audio și video;</p> <p>b) supravegherea tehnică;</p> <p>c) interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor;</p> <p>d) reținerea, cercetarea, predarea sau ridicarea trimiterilor poștale;</p> <p>e) monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare;</p> <p>f) colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice;</p> <p>g) accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice;</p> <p>2) cu autorizarea procurorului:</p> <p>a) identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;</p> <p>b) controlul transmiterii sau primirii banilor, a serviciilor ori a altor valori materiale sau nemateriale pretinse, acceptate, extorcate sau oferite;</p> <p>c) livrarea supravegheată;</p> <p>d) achiziția de control;</p> <p>e) investigația sub acoperire;</p> <p>f) urmărirea vizuală;</p>
--	--	---

		<p>g) culegerea de informații.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), măsurile speciale de investigații prevăzute la alin. (1) pct. 2) lit. a) și g) pot fi dispuse și efectuate din momentul începerii procesului penal.</p> <p>(3) În procesul de efectuare a măsurilor speciale de investigații se face uz de sisteme informaționale, aparate de înregistrare foto, audio și video, de alte mijloace tehnice, inclusiv de mijloace tehnice speciale pentru obținerea în secret a informațiilor.</p> <p>Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>(1) Interceptarea comunicărilor și/sau a imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio, video, scrise sau grafice, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea pe un suport informațional a informațiilor obținute în urma interceptării.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art. 181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2),</p>
--	--	--

		<p>art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236, 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p> <p>Potrivit modificărilor propuse la art. 1381 din Codul de procedură penală, art. 1381 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>(1) Interceptarea comunicărilor și/sau a imaginilor presupune folosirea unor mijloace tehnice prin intermediul cărora se poate afla conținutul informațiilor audio, video, scrise sau grafice, transmise între două sau mai multe persoane, iar înregistrarea acestora presupune stocarea pe un suport informațional a informațiilor obținute în urma interceptării.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art. 181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art.</p>
--	--	---

		<p>188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3) și (4), art. 236-236², 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p> <p>Comentarii: Având în vedere clasificarea categoriilor de infracțiuni prevăzută la art. 16 din Codul penal al Republicii Moldova, infracțiunea prevăzută la art. 236 alin. (1) din Codul penal se atribuie categoriei infracțiunilor grave, iar cea prevăzută la alin. (2) al aceluiași articol – categoriei infracțiunilor deosebit de grave. Prin proiectul de lege, noile componente de infracțiune prevăzute la art. 236¹ și art. 236² din Codul penal sunt, de asemenea, atribuite categoriei infracțiunilor grave. În acest context, cadrul procesual-penal național oferă instrumente suficiente și eficiente pentru investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de falsificare a semnelor bănești și a infracțiunilor conexe. Astfel, Codul de procedură penală al Republicii Moldova și <i>Legea nr. 59/2012 privind activitatea specială de investigații</i> prevăd posibilitatea aplicării măsurilor speciale de investigație pentru infracțiunile grave, deosebit de grave și excepțional de grave.</p>
--	--	---

			<p>Totodată, dispozițiile art. 138¹ din Codul de procedură penală, în redacția în vigoare, prevăd posibilitatea aplicării măsurii speciale de investigație privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor în cazul infracțiunii de „Fabricare sau punere în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false”. Prin proiectul de lege, sfera de aplicare a acestor instrumente procesuale este extinsă și asupra noilor componente de infracțiune introduse la art. 236¹ și art. 236² din Codul penal.</p> <p>Prin urmare, legislația procesual-penală națională asigură mecanisme adecvate și efective pentru investigarea și combaterea infracțiunilor prevăzute de proiect, inclusiv prin utilizarea măsurilor speciale de investigație în condițiile și limitele stabilite de lege.</p>
<p><i>Articolul 10</i></p> <p>Obligația de a transmite bancnote și monede euro falsificate pentru analiza și detectarea falsurilor</p> <p>Statele membre garantează că, în timpul procedurilor penale, examinarea, de către centrul național de analiză și centrul național de analiză a monedelor, a bancnotelor și a monedelor euro suspectate de a fi false, în scopul analizării, identificării și detectării altor falsuri este permisă fără întârziere. Autoritățile competente transmit eşantioanele necesare fără întârziere și, cel târziu, imediat ce a fost pronunțată hotărârea finală în cadrul procedurii penale</p>	<p>Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova se modifică după cum urmează:</p> <p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Secțiunea a 6¹-a Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau</p>	<p>Compatibil</p>	

	<p>instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>[...]</p> <p>Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false Centru de analiză</p> <p>(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.</p> <p>(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității</p>		
--	---	--	--

	<p>administrării probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.</p> <p>(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.</p>		
<p><i>Articolul 11</i></p> <p>Statistici</p> <p>Statele membre transmit Comisiei, cel puțin o dată la doi ani, date privind numărul infracțiunilor prevăzute la articolele 3 și 4, precum și numărul persoanelor urmărite și condamnate pentru infracțiunile prevăzute la articolele 3 și 4.</p>		Exclusă	Prevedere UE exclusă prin Directiva (UE) 2024/2808 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 23 octombrie 2024 de modificare a Directivei 2014/62/UE în ceea ce privește anumite cerințe de raportare
<p><i>Articolul 12</i></p> <p>Raportul Comisiei și revizuirea</p> <p>Până la 23 mai 2019, Comisia transmite Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a prezentei directive. Raportul evaluează măsura în care statele membre au adoptat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Raportul este însoțit, dacă este cazul, de o propunere legislativă.</p>		Prevedere UE neaplicabilă	

<p>Articolul 13</p> <p>Înlocuirea Deciziei-cadru 2000/383/JAI</p> <p>Decizia-cadru 2000/383/JAI se înlocuiește prin prezenta directivă pentru statele membre cărora li se aplică aceasta din urmă, fără a se aduce atingere obligațiilor statelor membre privind termenul pentru transpunerea Deciziei-cadru 2000/383/JAI în dreptul intern. Pentru statele membre cărora li se aplică prezenta directivă, trimiterile la Decizia-cadru 2000/383/JAI se interpretează și ca trimiteri la prezenta directivă.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	
<p><i>Articolul 14</i></p> <p>Transpunere</p> <p>(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 23 mai 2016. Acestea informează imediat Comisia în acest sens. Atunci când statele membre adoptă măsurile în cauză, acestea cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Metodele prin care se face această trimitere sunt stabilite de către statele membre.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	

<p>(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor măsuri de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.</p>			
<p><i>Articolul 15</i></p> <p>Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	
<p><i>Articolul 16</i></p> <p>Destinatari</p> <p>Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.</p>		<p>Prevedere UE neaplicabilă</p>	

Tabelul comparativ
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare
Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002		
-----	Se completează cu articolul 132 ⁶ cu următorul cuprins: „Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236 ² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.	Articolul 132⁶. Semne bănești Prin semne bănești, în sensul art. 236-236² se înțelege bancnote și monede metalice, inclusiv cele jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine, utilizate pentru efectuarea plăților, inclusiv semnele bănești destinate a fi puse în circulație ca mijloc legal de plată, dar care nu au fost puse oficial în circulație.”.
Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești (bancnotelor și monedelor metalice, inclusiv a celor jubiliare și comemorative, emise de Banca Națională a Moldovei sau de organul autorizat al unui stat străin sau al unei uniuni monetare de state străine), a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, utilizate pentru efectuarea plăților, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 2000 la 5000 unități convenționale	Articolul 236 va avea următorul cuprins: Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.	Articolul 236. Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false (1) Fabricarea în scopul punerii în circulație sau punerea în circulație a semnelor bănești false, a valorilor mobiliare de stat sau a altor titluri de valoare false, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație se pedepsește cu închisoare de la 5 la 12 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 10000 la 13000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice. (2) Aceleași acțiuni săvârșite:

<p>cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) - <i>abrogată</i>;</p> <p>b) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>c) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 7000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p>	<p>(2) Aceleași acțiuni săvârșite:</p> <p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>	<p>a) de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 20000 la 40000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.</p> <p>(3) Punerea în circulație a semnelor bănești prevăzute la alin. (1), de către o persoană care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, că sunt false, se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 1500 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.”.</p>
<p>-----</p>	<p>Se completează cu articolul 236¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p>	<p>„Articolul 236¹. Păstrarea și circulația mijloacelor utilizate la fabricarea semnelor bănești false</p> <p>(1) Producerea, importul, exportul, primirea, păstrarea sau transmiterea, în scopul fabricării semnelor bănești false, de instrumente, obiecte, programe de calculator, date informatice și orice alte mijloace adaptate în mod specific pentru fabricarea semnelor bănești false, elemente de securitate, precum holograme, filigrane sau alte elemente de securitate ale semnelor bănești împotriva falsificării,</p>

	<p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p>	<p>se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora,</p> <p>se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”</p>
<p>-----</p>	<p>Se completează cu articolul 236² cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se</p>	<p>„Articolul 236². Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești cu încălcarea regimului de emitere</p> <p>(1) Fabricarea semnelor bănești autentice prin folosirea de instalații sau materiale legale, destinate acestui scop, cu încălcarea condițiilor de emitere stabilite de autoritatea competentă sau fără acordul acesteia, sau punerea în circulație a unor asemenea semne bănești, inclusiv importul, exportul, primirea, păstrarea, transportarea sau expedierea lor în scopul punerii în circulație,</p> <p>se pedepsește cu închisoare de la 4 la 7 ani cu amendă în mărime de la 1500 la 3000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la</p>

	<p>pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>	<p>10000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.</p> <p>(2) Aceleași fapte săvârșite:</p> <p>a) săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală ori în favoarea acestora;</p> <p>b) în proporții deosebit de mari, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 de unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 15000 la 20000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.” .</p>
Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003		
<p>Articolul 93. Probele [...]</p> <p>(2) În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului, specialistului, expertului; 2) raportul de expertiză judiciară; 3) corpurile delictive; 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 5) documentele (inclusiv cele oficiale); 6) înregistrările audio sau video, fotografiile; 7) constatările tehnico-științifice și medico-legale; 8) actele procedurale în care se consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigații și 	<p>Articolul 93 alineatul (2) se completează cu punctul 7¹⁾ cu următorul cuprins: „7¹⁾ examinările tehnice ale semnelor bănești;”.</p>	<p>Articolul 93. Probele [...]</p> <p>(2) În calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) declarațiile bănuitului, învinuitului, inculpatului, victimei, părții vătămate, părții civile, părții civilmente responsabile, martorului, specialistului, expertului; 2) raportul de expertiză judiciară; 3) corpurile delictive; 4) procesele-verbale privind acțiunile de urmărire penală și ale cercetării judecătorești; 5) documentele (inclusiv cele oficiale); 6) înregistrările audio sau video, fotografiile; 7) constatările tehnico-științifice și medico-legale; 7¹⁾ examinările tehnice ale semnelor bănești; 8) actele procedurale în care se consemnează rezultatele măsurilor speciale de investigații și

<p>anexele la ele, inclusiv stenograma, fotografiile, înregistrările și altele;</p> <p>9) procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art. 276¹ dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control.</p> <p>10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare.</p> <p>[...]</p>		<p>anexele la ele, inclusiv stenograma, fotografiile, înregistrările și altele;</p> <p>9) procesele-verbale de consemnare a rezultatelor investigațiilor financiare paralele și procesele-verbale de consemnare a opiniei organului de control de stat al activității de întreprinzător, emisă conform prevederilor art. 276¹ dacă nu a fost expusă într-un proces-verbal de control.</p> <p>10) procesul-verbal de control, întocmit în cadrul controlului de stat asupra activității de întreprinzător, un alt act de control/administrativ cu caracter decizional, întocmit de un organ de control în rezultatul unui control efectuat conform legislației speciale în vigoare.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>[...]</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art.181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224</p>	<p>La articolul 138¹ alineatul (2) textul „art. 236,” se substituie cu textul „art. 236-236²,”.</p>	<p>Articolul 138¹. Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor</p> <p>[...]</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) se aplică în exclusivitate la cauzele penale care au ca obiect urmărirea penală cu privire la săvârșirea infracțiunilor, inclusiv ușoare sau mai puțin grave, prevăzute de următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. 135–145, 150, 151, 158, 164–165¹, art. 166 alin. (2) și (3), art. 166¹, 167, art. 168 alin. (2) și (3), art. 171 alin. (2) și (3), art. 172 alin. (2) și (3), art. 173, 175, 175¹, art. 177 alin. (3), art.181–181³, art. 186 alin. (3)–(5), art. 187 alin. (3)–(5), art. 188, 189, art. 190 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(6), art. 191 alin. (2) lit. d) și alin. (3)–(5), art. 192¹ alin. (3), art. 201¹ alin. (3), art. 206, 207, 208¹, 208², art. 216 alin. (3), art. 217 alin. (3), art. 217¹ alin. (3) și (4), art. 217³ alin. (3), art. 217⁴ alin. (2) și (3), art. 219 alin. (2), art. 220 alin. (2) și (3), art. 224 alin. (3)</p>

<p>alin. (3) și (4), art. 236, 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p>		<p>și (4), art. 236-236², 237, art. 241¹ alin. (2), art. 242¹–243, art. 244 alin. (2), art. 245¹⁰ alin. (2) și (3), art. 248, 248¹, 248², 249, art. 259–261¹, 275, 278–279¹, art. 279² alin. (3) lit. b), art. 279³, 280, 282–286, 289–289³, art. 290 alin. (2), art. 292, 295–295², art. 303 alin. (3), art. 306–309, 314, 318, 324–328, 330², 332¹–335, art. 335¹ alin. (2), art. 337–346¹, art. 352 alin. (3), art. 352², art. 362, 362¹, art. 368 alin. (2), art. 370 alin. (2) și (3). Lista componentelor de infracțiuni este exhaustivă și poate fi modificată doar prin lege.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 160. Asigurarea păstrării corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal</p> <p>(1) La păstrarea corpurilor delictive și a altor obiecte, la transmiterea lor pentru efectuarea expertizei judiciare sau a constatării tehnico-științifice sau medico-legale, precum și la transmiterea cauzei altui organ de urmărire penală sau altei instanțe judecătorești trebuie să fie luate măsuri pentru a preveni pierderea, deteriorarea, alterarea, atingerea între ele sau amestecul corpurilor delictive ori al altor obiecte.</p> <p>[...]</p>	<p>La articolul 160 alineatul (1) după textul „a constatării tehnico-științifice sau medico-legale,” se completează cu textul „examinării tehnice a semnelor bănești,”.</p>	<p>Articolul 160. Asigurarea păstrării corpurilor delictive și a altor obiecte în cadrul desfășurării procesului penal</p> <p>(1) La păstrarea corpurilor delictive și a altor obiecte, la transmiterea lor pentru efectuarea expertizei judiciare sau a constatării tehnico-științifice sau medico-legale, examinării tehnice a semnelor bănești, precum și la transmiterea cauzei altui organ de urmărire penală sau altei instanțe judecătorești trebuie să fie luate măsuri pentru a preveni pierderea, deteriorarea, alterarea, atingerea între ele sau amestecul corpurilor delictive ori al altor obiecte.</p> <p>[...]</p>
<p>Articolul 273. Organele de constatare, competența și acțiunile acestora</p> <p>[...]</p> <p>(2) Organele menționate la alin.(1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să</p>	<p>La articolul 273 alineatul (2) după textul „să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale,” se completează cu textul „ să dispună examinarea tehnică a semnelor bănești,”.</p>	<p>Articolul 273. Organele de constatare, competența și acțiunile acestora</p> <p>[...]</p> <p>(2) Organele menționate la alin.(1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la</p>

<p>obțină de la ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art. 260–261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă.</p> <p>[...]</p>		<p>ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art. 260–261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă.</p> <p>[...]</p>
<p>-----</p>	<p>Titlul IV din Capitolul III se completează cu secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Secțiunea a 6¹-a</p> <p>Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un</p>	<p>„Secțiunea a 6¹-a</p> <p>Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>Articolul 141¹. Examinarea tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Semnele bănești ridicate sau prezentate în cadrul procesului penal, în privința cărora există indicii de falsificare, se transmit fără întârziere centrului național de analiză desemnat, în scopul efectuării examinării tehnice pentru identificarea falsurilor și elementelor tehnice relevante.</p> <p>(2) Examinarea tehnică a semnelor bănești se dispune de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procuror sau instanța de judecată, care stabilește obiectul examinării, formulează întrebările la care trebuie să se răspundă și stabilește termenul în care va fi efectuată examinarea.</p> <p>(3) Examinarea tehnică se efectuează asupra semnelor bănești care conțin indicii de falsificare puse la dispoziție de către organul de constatare, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată, și se efectuează de către un specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina</p>

	<p>specialist din cadrul centrului de analiză desemnat. Persoanei căreia îi revine sarcina examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>Articolul 141². Raportul de examinare tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Rezultatele examinării tehnice se consemnează într-un raport, care se anexează la materialele cauzei.</p> <p>(2) Organul de urmărire penală, procurorul, organul de constatare sau instanța de judecată informează părțile că au dreptul să ia cunoștință de raportul, întocmind un proces-verbal în cazul exercitării acestui drept.</p> <p>(3) În cazul în care raportul nu este complet sau concluziile acestuia sunt neclare ori insuficiente, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată dispune efectuarea unei expertize judiciare.</p> <p>Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false centrului național de analiză desemnat</p> <p>(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.</p>	<p>examinării tehnice nu i se pot delega, și nici aceasta nu-și poate însuși atribuții de organ de urmărire penală, procuror, organ de constatare, expert judiciar sau de organ de control.</p> <p>(4) Examinarea tehnică nu afectează integritatea corpurilor delictive și nu substituie expertiza judiciară prevăzută de prezentul cod.</p> <p>Articolul 141². Raportul de examinare tehnică a semnelor bănești</p> <p>(1) Rezultatele examinării tehnice se consemnează într-un raport, care se anexează la materialele cauzei.</p> <p>(2) Organul de urmărire penală, procurorul, organul de constatare sau instanța de judecată informează părțile că au dreptul să ia cunoștință de raportul, întocmind un proces-verbal în cazul exercitării acestui drept.</p> <p>(3) În cazul în care raportul nu este complet sau concluziile acestuia sunt neclare ori insuficiente, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată dispune efectuarea unei expertize judiciare.</p> <p>Articolul 142³. Transmiterea semnelor bănești false centrului național de analiză desemnat</p> <p>(1) Semnele bănești identificate ca fiind false în urma examinării tehnice sau a expertizei judiciare se transmit centrului național de analiză desemnat, în scopul colectării, centralizării și analizării datelor tehnice privind semnele bănești falsificate, precum și al identificării și corelării cu alte falsuri similare.</p> <p>(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității administrării</p>
--	--	--

	<p>(2) În cazul în care transmiterea prevăzută la alin. (1) nu este posibilă în cursul procesului penal din cauza necesității administrării probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.</p> <p>(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.</p>	<p>probelor, efectuării unor examinări sau a expertizelor judiciare suplimentare ori din alte motive obiective, semnele bănești se păstrează ca corpuri delictive în condițiile prezentului cod.</p> <p>(3) După rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, semnele bănești se transmit neîntârziat centrului național de analiză în scopurile prevăzute la alin. (1).”.</p>
--	--	---

CERERE nr. 03/5295 din 14 mai 2026
 privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a
proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei)

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	- Lege; - Lege pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei</i>)
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Justiției
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (<i>consolidarea cadrului național privind combaterea falsificării monedei</i>) are drept scop perfecționarea cadrului normativ național în domeniul combaterii falsificării monedei, prin alinierea legislației naționale la standardele Uniunii Europene.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, și alte documente de planificare sectoriale</i>)	Elaborarea proiectului de lege urmărește realizarea: - acțiunii nr. 7.2. din Capitolul X „Cooperare Juridică în Materie Penală” al Foii de parcurs privind „Statul de drept”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 275/2025; - acțiunii nr. 125 din Capitolul 24 „Justiție, Libertate și Securitate” al Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025.
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Centrul de Armonizare a Legislației 2. Procuratura Generală 3. Consiliul Superior al Magistraturii 4. Curtea Supremă de Justiție 5. Judecătoria Chișinău 6. Curtea de Apel Centru 7. Curtea de Apel Nord 8. Curtea de Apel Sud 9. Ministerul Finanțelor

		10. Ministerul Afacerilor Interne 11. Banca Națională a Moldovei
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile
7.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Ex. Daniela Știrbu Tel. 20-14-22, email: daniela.stirbu@justice.gov.md secretariat@justice.gov.md
8.	Anexe (<i>proiectul actului care se solicită a fi înregistrat, nota de fundamentare, tabele de concordanță și tabelul comparativ</i>)	- Proiectul legii - Nota de fundamentare - Tabele de concordanță - Tabelul comparativ
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura Lilian APOSTOL Secretar de Stat	